

Endreszék körülrepülik a földet

Egy pesterzsébeti anya 6 fillérért leszurta fiát

Tata két szenzációja:

Zavarok Esterházyéknál és
a Jockey Club ott telepszik le

Budapest, VII. év, 32. szám

Hétfő, 1931 július 20

MAGYAR HÍETŐ

ÁRA 10 FILLER

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V, Vilmos császár-ut 34.

Szerkeszti: LÉVAI JENŐ

Telefonszám:
283-62

Drákói intézkedéseket a külföldre menekülő magyar tőke ellen

Párizs segített Németországon!

A vasárnapi tárgyalások eredménnyel végződtek
Külön német-francia tárgyalások
A franciák is résztvesznek a londoni konferencián!

Londonban véglegesen szanál- ják Németországot

Párizsban ma délelőtt programszerűen megkezdődtek a bejelentett tanácskozások. Az egész világ közvéleménye lázas izgalommal leste az erről szóló híreket. A gazdasági és pénzügyi kérdések tekintetében

döntés ezen a konferencián nem történt, azt ugyilátszik teljes egészében a londoni tárgyalásokra bízták. Ez a körülmény kétsége-

lenül annyiban öröndetes, hogy a franciák álláspontja a londoni konferencia ügyében egyik napról a másikra megváltozott és a franciák maguk is elismerték, hogy

a német pénzügyek és gazdasági kérdések végleges rendezésének tekintetében a londoni értekezlet lesz hivatott megoldást és kiutat találni.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

A világtörténelmi konferencia

Vasárnap délelőtt 10 órakor ült össze a belügyminisztérium tanácstermében az a széleskörű értekezlet, amely a francia kormány kezdeményezésére Németország pénzügyi támogatásának kérdését vitatja meg. Az értekezleten a következők vesznek részt: Németország részéről: Brüning kancellár, Curtius külügyminiszter és Schellhorn külügyi tanácsos; francia részről: Laval miniszterelnök, Briand külügyminiszter, Flandin pénzügyminiszter, Pietri költségvetésügyi miniszter,

Berthelot külügyminisztériumi adminisztratív államtitkár; angol részről: Henderson külügyminiszter, lord Tyrell nagykövet; olasz részről: Grandi külügyminiszter, Manzoni gróf nagykövet; Amerika részéről: Stimson külügyi államtitkár, Mellon kincstári államtitkár, Edge nagykövet; Belgium részéről: Hymans külügyminiszter, Francqui pénzügyminiszter és a párizsi belga nagykövet; Japán részéről: Josusava nagykövet.

Laval köszönetet mond!...

A ma délelőtt a belügyminisztériumban 10 órakor megkezdődött értekezlet déli fél egy órakor ért véget. A megbeszélésekről a francia külügyminisztérium a következő közleményt adta ki:

Laval miniszterelnök, Briand külügyminiszter, Flandin pénzügyminiszter, Pietri költségvetésügyi miniszter, Francoit Poncet államtitkár társaságában fogadta azokat a külföldi államférfiakat, akik, mielőtt a londoni értekezletre mennének, összejöttek Párizsban. Jelen voltak: Henderson külügyminiszter, lord Tyrell angol nagykövet, Stimson amerikai külügyi államtitkár, Mellon amerikai kincstári államtitkár, Edge amerikai nagykövet, Brüning német birodalmi kancellár, Curtius birodalmi külügyminiszter, Bülow

államtitkár, Hoesch német nagykövet, gróf Schwerin-Krosigk minisztériumi igazgató, Josusava japán nagykövet, Grandi olasz külügyminiszter, gróf Manzoni olasz nagykövet, Hymans belga külügyminiszter, Francqui belga pénzügyminiszter, van Langenhoven belga külügyminisztériumi főtthkar és a párizsi belga nagykövet.

Laval miniszterelnök köszönetet mondott a jelenlévő minisztereknek és külföldi delegátusoknak, hogy eleget tettek meghívásának abból a célból,

hogy együttesen megállapítsák azokat a feltételeket, amelyek mellett a londoni értekezlet kezdődjék.

Informálta őket a legutóbbi napokban Hen-

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

ter és a francia kormány képviselői között megkezdődtek s egyuttal emlékeztette őket a francia kezdeményezés szövegére.

A németek és franciák tovább tárgyalnak

Később a delegátusok résztvettek Laval miniszterelnök részéről tiszteletükre adott reggelin, melynek végzetével Henderson Stimson és Mellon továbbá Selby, Henderson magántitkára, délután elhagyták Párizst és Londonba utaztak.

A német-francia értekezlet programszerűen ma délután négy órakor a pénzügyminisztériumban megkezdődött. Német részről ugyanazok vesz-

nek részt a megbeszélésen, mint a tegnapi értekezleten.

Este Briand külügyminiszter a német delegátó és az olasz, valamint a belga államférfiak tiszteletére a Quai d'Orsay ebédet ad.

A ma délutáni ülés vége felé, hír szerint mindkét delegáció azzal volt elfoglalva, hogy közös nyilatkozatot szövegezen meg a két ország közti kapcsolatokról.

Vidám hangulatban tárgyaltak

A ma délelőtti általános értekezlet lefolyásáról beavatolt helyről a következőket közlik:

Laval miniszterelnök megnyitja után Brüning kancellár, a német válságról beszámolván, kifejtette, hogy

a rövidlejáratu hitelek felhalmozása okozta elsősorban a mostani válságot, amely haladéktalan segítséget kíván.

Az egyes államok fűdelegátusai ezután sorra köszönetet mondtak a francia miniszterelnöknek az értekezlet egybehívásáért.

Rövid eszmecsere következett most azokról az eszközökről, amelyek alkalmasak lehetnének a jelenlegi nehézségek leküzdésére.

Derültséget keltett Stimson amerikai államtitkárnak az a megjegyzése, hogy

ha meg akarnak tölteni egy elrepedt edényt, akkor nem elég vizet önteni bele, hanem gondoskodni kell a repedések bedugásáról is. Nagy derű követte Henderson szavait is, aki kijelentette, hogy tulajdonképpen azért jött Párizsba, hogy megtekintse a gyarmatiügyi kiállítást.

Nyugalmas szemléződés helyett azonban igen mozgalmas tanácskozások vártak rá a francia fővárosban, amelyek nemcsak rappalait, hanem még éjeleit is lefoglalták.

Angolok kedvezőnek mondják a német-francia tárgyalásokat

A Reuter-iroda párizsi levelezője megbízható forrásból értesül, hogy

Párizsban az a benyomás uralkodik a Laval-Brüning-megbeszélések nyomán, hogy a francia-német megegyezés kilátásai rendkívül kedvezők.

Henderson, aki ugyanazzal a vonattal utazott el Párizsból Londonba, mint Stimson és Mellon, a párizsi északi pályaudvaron kijelentette, hogy ő

a lehető legnagyobb mértékben bizakodó. Reméli, hogy a ma délután folytatott Laval-Brüning tanácskozások még jobban meg fogják könnyíteni a londoni konferenciát.

Egy előkelő angol személyiség, aki Hendersont a pályaudvarra kikísérte — nyilván lord Tyrrel párizsi angol nagykövet — hozzátette:

A dolgok igen jól, sőt mondhatom kitűnően mentek.

Stimson is hangoztatta, hogy a párizsi megbeszélések nagyon meg volt elégedve és meg van győződve, hogy a londoni konferencián sikerülni fog a német helyzetet orvosolni.

Henderson aki ma este 10 óra 50 perckor ékezik Londonba, azonnal megérkezése után jelentést tesz MacDonalddal miniszterelnöknek a történetéről. Az angol minisztertanács holnap délelőtt foglalkozik a helyzettel.

Curtius külügyminiszter a tárgyalások megkezdése után néhány szóban informálta a sajtót.

A most folyó beszélgetések célja — ugyan —

a német-francia megegyezés előkészítése.

A kiadandó kommuniké tartalmáról már nagy vonásokban megegyeztem és az tartalmazni fogja a megbeszélés eredményeit.

Komoly lépés történt, hogy a német-francia viszonyt Chequers szellemében megjavítsák.

Brüning: Teljes bizalmat Franciaországgal

Az értekezleten résztvevő államférfiak közül többen beszéltek a francia rádióban s azon a következőket mondták:

Brüning ezeket mondta: Azt akarjuk elérni, hogy teljes bizalommal dolgozzunk Franciaországgal.

Henderson ezeket mondta: Örülök neki, hogy ez az értekezlet napsugaras időben ért véget. Ebben szimbólikus jelentőséget látok.

Laval ezeket mondta: Ez az értekezlet nagy reményeket ébresztett. Kívánjuk, hogy ne kővesse őket kiábrándulás.

Drákói intézkedéseket a külföldre menekülő tőke ellen

A vasárnap folyamán politikai és gazdasági körökben élénk megbeszélés tárgya volt az a drákói szükségrendelet, amelyet a német kormány a tőke- és adómenekülés tárgyában szombat este kiadott. Ez a rendelet, mely kimondja, hogy a külföldi devizák és valuták tulajdonosai a kormány részéről megállapított határidőn belül felajánlani tartoznak azokat a Birodalmi Banknak. Ugyanez vonatkozik a július 12-e után külföldi valutáért vásárolt értékpapírokra. A rendelet kiterjed valamennyi pénznemre, devizára, csekkre és valutára. A rendelet ellen vétőket tíz évig terjedhető börtönnel, vagy fegyházzal, azonkívül pénzbírsággal és a letagadott valuták elkobzásával sújtják.

Ennek a rendeletnek kapcsán az a nézet alakult ki, hogy megfontolás tárgyává kell a magyar kormányának is tennie, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok közepette hasonló intézkedésekkel elejét vegye annak, hogy egyes hazafiatlanul gondolkozó, tőkés, kihasználva a fennálló rendelkezések hézagait, mobil tőkéjüket az országból kimentik.

Értesülésünk szerint a kormány éppen a német példa alapján megfontolás tárgyává teszi, hogy milyen intézkedéseket léptessen életbe és előreláthatóan e hét folyamán a bank-korlátozások felszabadításával egyidejűleg a szükséges intézkedéseket meg is fogják tenni.

A Vay Kázmér-ügy fizetéseképtelenné tette Bogdány Géza építész

A Vay Kázmér-féle megvesztegetési ügyben szereplő gyanúsítottak egyike, Bogdány Géza okleveles építész a napokban kényszerregezési kérelmet nyújtott be a budapesti törvényszéknek. Ezzel a Vay-ügyben szereplő és sokat emlegetett építésszek közül már a második lett fizetéseképtelenné.

Az első Cziller Antal építész volt, most pedig Bogdány Géza szüntette be fizetését.

Véletlen, hogy kettőjük neve a Vay-ügy terjedelmes hűnyugi aktáiban is szoros kapcsolatban áll egymással. Bogdány Géza 372.000 pengő passzívával és 245.000 pengő aktívával jelentette be a fizetéseképtelenséget.

Bogdány, akinek az Erzsébet-körút 19. szám alatt vannak irodái, egyike volt a legnagyobb budapesti építkezési vállalkozóknak. Ő építette töb-

bek között a MÁV Podmaniczki-utcai kórházát, a kereskedelmi minisztérium több szakiskoláját, így a szolnoki vas- és fémipari szakiskolát, a rákospalotai polgári iskolát, több vidéki törvényszéket és járásbíróházakat, legutóbb

a Társadalombiztosító Intézet hatalmas tornyát, a Fehérvári-utli rendőrlaktanyát és sok más középületet.

Ugy a kényszerregezési kérelemben, mint abban a körlevélben, amit ezt megelőzőleg Bogdány ügyvédje dr. Gulai Noe Hugó utján hitelezőihez intézett, hivatkozik is arra, hogy

ezek a vádak okozták anyagi összeomlását. Amióta az ominózus ügyben szerepelt, hitelei is alászállt és építkezések hiányában ideig-óráig próbálta magát felfenntartani, míg most kénytelen volt beszüntetni fizetéseit.

Repedezik az ikerház is a Szent László-uton

A Szent László-uti katasztrófális házbeomlás már néhány nappal ezelőtt történt, de a város munkásai még vasárnap is egész nap megfeszített erővel dolgoztak a romok eltakarításán. A délutáni órákban kezdtek megsabadítani a beomlott kő- és téglatormeléktől a pincéket és

nincs kizárva, hogy a romok alól egy-két halott még elő fog kerülni.

A romok eltakarítása előreláthatóan csak

hétfőn este fog befejeződni. Hétfőn száll ki majd a hivatalos bizottság is, hogy a katasztrófa okát véglegesen megállapítsa. Ugyanekkor teherpróbát tartanak a beomlott épület tető alatt levő ikerházában és amennyiben ez a próba nem járna kellő eredménnyel

elrendelik annak a lebontását is.

Az életben maradt áldozatok súlyos állapotban a Rókus-kórházban fekszenek. A veszályan alig-alig vannak túl. A krízisen in-

Aranyérték

a „Centrum” korias öröklakása! Siessen jegyezni a még kapható villaszerű, olcsó 2, 3, 4 szobás, hallos, loggiás, délifekvésű, legmodernebb öröklakásokból! Azonnali, vagy októberi beköltözés. Biztos tőkebefektetés, bérbeadásnál 9—10% tiszta jövedelem. Öröklakásaink — kivételesen — az árvászekék kiskoruk pénzeinek befektetésére alkalmasnak itették. Díjtalan prospektust tervekkel.

„Centrum” Házépítő Vállalat, Horthy Miklós-út 9.

nen van az a Nagy Mihály né napszamosaszony is, akit saját kívánságára tegnap hazaszállítottak a kórházból Szent László-uti lakására. Hatalmas kötéssel a fején az udvaron egy nyugágyon feküdt Nagy Mihály, akit meglátogattunk. Akadozva mesélte el megbeszélésének történetét.

Arra a kérdésre, hogy mi lehetett a katasztrófa oka, huzódogva felelt Nagy Mihály:

— Nem vagyok szakember — dűnnyögte — nem értek hozzá. De azt tudom, hogy már reggel is lehetett valami baj, mert

a kömüvesek fesz kapcsolták a főfalhoz az állást.

De azonkívül is

a főpallér ur folyton félt, hogy valami baj történik.

Szinte könyörögve kérte a napszamosokat, hogy

lassan tegyék le a téglát, mert beomlik a mennyezet.

Általában nagy baj volt az a ripsz-ropsz munka.

Az épületen dolgozott munkások ugyszólván valamennyien Moór Géza építész okozták a katasztrófát. Velük szemben a letartóztatott Moór arra az álláspontra helyezkedett, hogy a katasztrófát talajszüllyedés okozta. Moór Géza védője, Darányi Béla dr. ügyvéd nem hiszi, hogy történtek szabálytalanságok. Álláspontja szerint Moór, aki egyszerre több helyen épített,

nem lehetett ott mindenütt és ha valami anyag nem volt megfelelő, vagy valami munka szabálytalanul történt, úgy a főpallérnak kellett volna protestálnia és intézkednie.

Németország és Ausztria vezetnek a sakkolimpián

— Prágai tudósítónktól —

A szombaton délután lebonyolított tizenegyedik fordulót után a nemzetközi csapatverseny állása a következő volt: Németország 26 (1), Ausztria 26, Lettország 23 és fél (7), Lengyelország 23 (7), Amerika 25 (2), Jugoszlávia 24 és fél (3), Anglia 22 és fél (3), Csehszlovákia 22 (5), Magyarország 20 (6), Svédország 22 (3), Hollandia 19 (2), Svájc 17 és fél (3), Franciaország 17 (4), Románia 16 (8), Dánia 13 és fél (4), Litvánia 15 (4), Olaszország 12 (4), Spanyolország 7 és fél (6) és Norvégia 6 (4).

A magyar mesterek eddigi eredménye: Havasi Kornél 6 és fél (1), Steiner Lajos 6 (1), Vajda Árpád dr. 3 és fél, Steiner Endre 3 (1), Sterk Károly 1 (2). Zárójelben a függőjatszámok száma.

Magyarországnak még 7 mérkőzése van hátra és pedig Lengyelország, Dánia, Lettország, Csehszlovákia, Franciaország, Ausztria és Svédország ellen. Sterk és Steiner Endre rossz formája miatt a

magyar csapat a 6—7-ik helyre is csak óriási erőfeszítéssel kerültek.

A verseny már eddig is sok új tehetséget vetett felszínre. Meglepő a litván Mikenas és a lett Hasserjuss kitűnő teljesítménye. Aljechin világ bajnok még veretlen a tornán, de a többi nagymesterek: Bogoljubow, Aubinstein s különösen Vidmar kénytelenek tudomásul venni az új sakkgeneráció hódításait. Meglepően jól szerepelnek Sultán Khán, Kashdan és Stoltz, míg a csehek büszksége, Flohr ezuttal családostól okozott.

Vasárnap délelőtt pihentek a versenyzők, délután pedig autókírándulást tettek a környékre. Hétfőn délelőtt a függő játszmákat bonyolítják le. Szerdán kezdődik a Nemzetközi Sakk szövetség kongresszusa, amelynek résztvevőit Prága polgármestere üdvöli és 24-én vagy 25-én Masaryk elnök is fogadja. A kongresszuson a Magyar Sakk szövetség Tóth László, a Magyar Sakkvilág szerkesztője képviseli.

Hat fillérért leszurta a fiát egy anya Pesterzsébeten

A gyermek sérülése életveszélyes.

Bülesföldi Jánosné a borzalmas gyermekgyilkosság elkövetése után a rendőrség őrizetbe vette. Kihallgatásakor azzal védekezett, hogy önkívületi állapotban eszekeedett és már szinte teljesen elvesztette az eszét a nyomor. A kihallgatás után Bülesföldi Jánosné a pesterzsébeti kaptányságon letartóztatott.

Este tíz órakor eszmélethez ért a kórház ágyon a kisfiú. Az ápolónőhöz fordult és sírva kérte, hogy mondják meg neki, hol van az édesanyja.

— Az anyuskám nem tehet róla — kiabálja a kis Bülesföldi Ferenc. Küldjék... engedjék hozzám...

Az orvosok meggyűntették a súlyosan sérült kisfiút, aki lassan álomba merült.

Álmodik a külvárosi nyomor áldozata a kórházi ágyon. Anyjáról, aki hat fillér miatt gyilkos szerszámot vett kezébe...

A vasárnap öngyilkosai

Vasárnap délután öt órakor Mautner Dezső 57 éves gépészmérnök Visi Imre-utca 7. szám alatti lakásának félreeső helyén felakasztotta magát. Hozzájárulóit még idejében észrevették az idősebb mérnök tetét és levágták a kötelet. Azonnal értesítették a mentőket, akik az életunt embert súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították.

A József-körút 15. szám alatti cukrászdában Hering Edit 19 éves kiszolgálólány vasárnap délután hirtelen rosszul lett. Azonnal értesítették a mentőket, akik megállapították, hogy a fiatal lány ismeretlen méreggel megmérgezte magát.

Endrőd Katalin 18 éves háztartásbeli lány a Budafoki-út 49. szám alatti lakásán öngyilkossági szándékból lugkolddatot ivott. A mentők életveszélyes állapotban a Rókus-kórházba szállították. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Vasárnap este 8 órakor a Margitszigeten a romoknál a járókelők egy 26—28 év körüli nőt találtak eszméletlen állapotban. Orvost hívtak, aki a mentőket értesítette. A mentők megállapították, hogy a nő nagymennyiségű ismeretlen méreggel megmérgezte magát. Ridiküljében találtak egy névjegyet, melyen Enkelmayer Karolin név állt Verseny-utca 18. címmel. A rendőrség most azt nyomozza, hogy a névjegy tulajdonosa

azonos-e ezzel az öngyilkossal. Ezenkívül egy nótáskönyv is volt a retikülben, aláhúzza a következő sorokkal: Engem még nem szeretett senki igazán...

Javult az elszánt öngyilkos állapota, aki mellbelőtte magát és várta, hogy elvérezzen

Nagy feltűnést keltett az a szokatlan és megdöbbentő öngyilkosság, amelyet szombat délután követett el Ipolyi Béla bórkereskedő, aki gyártelepén mellbelőtte magát és anélkül, hogy eszméletét elvesztette volna várta, hogy elvérezzen.

Ipolyi Bélát a Pajor-szanaszatóriumba szállították, ahol műtétet hajtottak végre. Érdekes, hogy az életunt ember mindaddig eszméletlenül volt, míg a műtőasztalra nem került. Vasárnap érdeklődöttünk a Pajor-szanaszatórium Ipolyi állapota iránt és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a műtét jól sikerült s az öngyilkos igazgató valószínűleg megmenthető az életnek. Beszélünk Ipolyi Béla hozzájárulóival is, akik nem tudják pontos okát adni az öngyilkosságnak.

PAPILLON

Kapható: (pillangó) parfume az illatok királynője RITZ parfümeria

Andrássy-ut és Nagymező-u. sarok

Világkörüli repülésre indul Endresz és Magyar

Vasárnap kezdődött az óceánrepülők hivatalos ünneplése - Szalay I. Emil husárugyárat állít fel Pesten - A Nemzeti Múzeum kapja meg a repülőgépet

Csütörtökön a kijavított Justice for Hungary országos körrepülésre indul

A diadalmas magyar óceánrepülők hivatalos ünneplése hétfőn délután történik meg, de Endresz György és Magyar Sándor mégis állandó ünneplés középpontjában állanak Szalay J. Emmel, az óceánrepülés mecénásával együtt, bárhova mennek és bárhol is jelennek meg.

Az ünnepségek sorozata vasárnap kezdődött meg, amikor az óceánrepülők megkoszorúzták az Országzászlót

és országszerte folytatódni fognak Endreszék körrepülésén.

Amint ismeretse, Endresz Györgyöt őrnaggyá és Magyar Sándort századosná léptetik elő a szolgálaton kívüli viszony fenntartásával, bár értesülésünk szerint az sines kizárva, hogy egy fokozattal magasabb rangot kapnak. Amennyiben ez a kinevezés hétfőn megtörténik, akkor

Endresz és Magyar a Milleniumi emlékműnél hétfőn este megtartandó hivatalos ünnepségen már katonai egyenruhában fognak valószínűleg megjelenni.

Az óceánrepülők hétfőn délelőtt jelennek meg audiencián a kormányzónál és értesülésünk szerint ez alkalommal

egy Endreszt, mint Magyarat a másodosztályú érdemkeresztrel fogják kitüntetni.

Szalay Emilt, a lelkes amerikai magyart Gombos Gyula honvédelmi miniszter szombaton fogadta kihallgatáson és ismételt köszönetet mondott neki azért az áldozatkészségért, amellyel a „Justice for Hungary” utját lehetővé tette, hangsúlyozva, hogy

a diadalmas magyar óceánrepülés pszichológiailag is a legkedvezőbb időpontban történt

és nagyon alkalmas arra, hogy a külföldön rokonszenvet ébresszen Magyarországra iránt.

Az óceánrepülők első nyilvános ünneplése vasárnap délelőtt zajlott le, amikor

megkoszorúzták a Szabadság-téren felállított országzászlót.

Vasárnap délelőtt az ünnepélyes zenés cserkész-örsegyváltásnál jelentek meg az óceánrepülők Szalay Emmelrel együtt. A hatalmas teret teljesen megtöltötte

a közönség, amely lelkesen ünneplte a diadalmas óceánrepülőket,

akiket Hosvay Gusztáv államtitkár a Reviziós Liga társelnöke fogadott. Endresz György és Magyar Sándor Szalay Emilbe karolva járultak az Országzászló elé, amelyre

fekete babérkoszorút helyeztek,

a koszorú nemzetiszínű szalagján a következő felirattal: „Mindent Magyarországot! Endresz György, Magyar Sándor.” A cserkészek díszorséget állítottak, míg a postászenekar a Himnusz és Szózatot játszott. Az ünnepség után a közönség lelkes ovációban részesítette az óceánrepülőket és mecénásukat.

Az óceánrepülők éljenzése után minden oldalról felhangzott:

— Éljen Szalay bácsi!

Szalay bácsi — mindenki így nevezi már Pesten — vastag karikás szivarra gyújtott és így leplezte meghatottságát. Közben

a közönség áttörte a rendőri kordont és tömegesen kérték az autogrammokát

elegáns nők, gyermekek és egyszerű szegény emberek az óceánrepülőtől és Szalaytól, akik készségesen irták alá az eléjük tett papirlapokat. Közben egy amerikai magyar így szólította meg Szalayt:

— Mister Szalay...

Mire az óceánrepülők lelkes barátja azonnal javította ki:

— Csak Szalay bácsi...

Végül is az autogrammkérők és lelkes ünneplők tömegéből valóságos meg kellett szöktenni az óceánrepülőket.

Tea József Ferenc főhercegnél

Az ünnepségről Endreszék az Aero Szövetségbe mentek, majd visszatértek a Bellevue-szállodába, ahol hozzátartozóikkal és barátikkal együtt ebédelték.

Délután négy órára József Ferenc főhercegnél voltak az óceánrepülők teára hivatalosak

HA AUTO
LEGENY MERCEDES-BENZ

és úgy József Ferenc főherceg, valamint Anna főhercegné behatóan érdeklődtek Endreszék utjuk részletei iránt.

Este az óceánrepülők rövid látogatást tettek

A kijavított géppel csütörtökön magyarországi körrepülésre indulnak Endreszék

Endresz Györgyöt a Budapestre való megérkezése óta szakadatlanul tartó ünneplés jobban kifárasztotta, mint maga az óceánrepülés. Megérkezése óta még igen keveset aludt. Szombaton este tíz órakor érkezett meg Bicskéről azzal a szándékkal, hogy végre kialszsa magát, azonban a Bellevue-hotelben nem tudott ellentálni táncszenvélyének és reggel négyig ismét táncolt.

Endresz mindent elmondott már az óceánrepülésről megérkezése óta; most a legjobban az a kérdés foglalkoztatja, hogy mikorra készülnek el a repülőgép kijavításával, amelyen Csepelen serényen dolgoznak. A Magyar Hétfő-nek ma a következő nyilatkozatot tette:

— Az „Igazságot Magyarországnak” hamarosan újra startra kész lesz — mondja Endresz György kérdésünkre — és remélem, hogy

a Budapesti Színház előadásán, majd a szokottkorábban tértek nyugovóra, hogy pihenten vehessenek részt a hétfői ünnepségen.

csütörtökig elkészül teljesen a repülőgép javítása.

Távolabbi terveim még nincsenek, annyit azonban bizonyos, hogy

a gép elkészülése után magyarországi körrepülésre indulunk. Meglátogatunk minden várost, ahova meghívást kapunk.

Eddig már Kecskemétre, Debrecenre és Siófokra látogatást teszünk az ország valamennyi nagyobb városában. Egy későbbi időpontban azután

tisztelegő látogatást teszünk repülőgéppünkkel Rothermere lordnál,

akinek annyit köszönhetünk. Hogy mi lesz azután, azt még magunk sem tudjuk.

Látogatás Magyar Sándornál

A hős óceánrepülők első magyar vasárnapján látogattuk meg Magyar Sándort, aki a Magyar Hétfő munkatársát nagybátyja, révgárdi Zöldy Márton tábornok jelenlétében fogadta.

Az Astoria-szálló 407. számú szobájában barna selyem pizsamában szinte állandóan a telefonnál ül az óceánrepülő, akit rég elfelejtett ismerősök és az ismeretlenek egész tömege keres s legalább a hangját akarja hallani.

Csodálatos és megható az a fanatikus szeretett, amely az egész nemzet részéről a két hőssel szemben megnyilvánul. Szakadatlanul érkeznek a sürgönyök és levelek az ország minden részéből. Ma kora reggel egy virágkosár érkezett, amelyhez egy kotta és egy levél volt csatolva.

„Hős pilótáink szeretetnek fohásza...” ez a szerzemény címe. Endresz Györgyének, Vilcek Sándornak és a kis Magyar Pubinak ajánlja a szerző.

A kisérő levélben öv. Némethné, Takó Irén fővárosi tanárnő elragadtatással adózik a hőskönet és azt írja, hogy lelkéből ösztönszerűleg fakadt ez az ima.

Pár pillanatig hallgat a telefon és ekkor felénk fordul Magyar Sándor:

— Mik a céljaim és mit fogok csinálni? Erre igazán nem tudok még felelni. Egyelőre a legszivesebben még egy pár órát aludnék de az általános szeretet megnyilvánulása minden percünket igénybe vesz.

Ujabb vendégek érkeznek, rokonok, akik könnyes szemekkel ölelik magukhoz a pilótát, akiből egyszerre világhíres ember lett.

Szalay J. Emil a repülés mecénása kereste fel Magyar és pár pillanatig „hivatalos” dolgokról beszélnek. Több most a tárgyalni valójuk, mint elindulás előtt.

Szalay Emil terveiről

Munkatársunk ma felkereste Szalay I. Emilt, akitől aziránt érdeklődött, hogy mit szól a budapesti ünneplésekre, illetve mi lesz a sorsa a repülőgépnek. Kérdéseinkre Szalay bácsi a következőket mondotta:

— Nagyon jól esett és megható az a kedves fogadtatás, amiben részesültem. Tömegesen keresnek fel egyszerű emberek, barátaim, ismerőseim és ismeretlenek, hogy kezet szorítsanak velem.

— A gép, amely az egész Szalay-családé, most csak az első feladatát végezte el. Megdöntötte az óceánrepülés világrekordját és a világ tudomást szerzett arról, hogy Európa szívében él egy megesonkított ország, melynek fiát megmutatták, hogy van bennük lelkesedés, bátorság és megérdemlik a szebb jövőt. A magyar feltámadás!

Szalay bácsi nem erősíti meg, de nem is cáfolja, hogy

a Justice for Hungary ezután a világkörüli repülés világrekordjának megdöntésére készül.

Kifejti, hogy amikor a repülőgép

minden feladatát elvégezte, a Nemzeti Múzeumban van a helye.

Szalay bácsi érdekes gondolatára tér át... — Nekem is vannak terveim. A magyar gazdasági élet fellendítése érdekében fogok most munkához. A Michigan állambeli Flintben és Detroitban vannak husipari gyárak. A magyar husipari termékeket ott kint is ismerik. A kiváló minőségű magyar hus Amerikában már régen nagyra becsült cikk.

Ne főzzön be,

mert a márkás konzervgyárak olcsó pénzért ellátják kint és nem romló gyümölcs- és fozelék-konzervekkel.

Tájékoztató:

pl. fél kg-os jam, úveggel együtt, Budapestben már 1 pengő 20 filléért kapható

Az a tervem, hogy fellendítsem a magyar húsexportot.

Az első célm az, hogy

itt Magyarországon is olcsón jussanak hús-hoz a kisemberek s a főcél a nagyarányu export.

Hiszem és vallom, hogy sok eredményt fogunk elérni. Itt a fővárosban nagy telepek létesülnek s ezáltal sok munkaalkalom is teremthető.

Közben megérkezik William Szalay, Szalay Imre fia. Huszonöt éves, kisportolt amerikai fiú. Az ő nevében vették a Justice for Hungaryt, mert Szalay bácsi még lagyar állampolgár, s Amerikában csak született amerikai állampolgár vásárolhat repülőgépet.

A szimpatikus fiatal ember elmondja, hogy százszámra kapják az üdvözlő leveleket és táviratokat.

Tegnap este felhívta őket édesanyja Amerikából, közel félóraig tartott a telefonbeszélgetés.

Szalayné elmondta, hogy nagy ünnepeket rendeznek az amerikai magyarok a sikerült óceánrepülés alkalmából. Mr. William, Mc. Keigan flinti polgármester is beszélt a telefonon, s köszönetet mondott Szalayéknek, hogy dicsőséget hoztak városukra.

Megmintázzák Endresz György szobrát

Az üdvözlőtáviratok tömegei még mindig érkeznek a világ minden részéből. Vasárnap többek közt üdvözlő távirat jött Soós Károly gyalogsági tábornoktól, a győri polgármestertől, a balassagyarmati MOVE cserkészcsapatától és az ország minden részéből. Ezenkívül Amerikából is egyre érkeznek a táviratok. A legmeghatóbb talán az a St. Louisból, az ottani óceánrepülési bizottságtól érkezett hosszú angol nyelvű távirat, amely ezekkel a magyar szavakkal végződik: „Isten áldd meg a magyart!” Üdvözlő táviratot küldött az argentinai magyar jótékonykai egyesület, a bridgeportconi magyarság nagybizottsága, valamint lelkes hangú táviratban üdvözlik az óceánrepülőket a milánói magyarok is.

Vasárnap délután felkereste Endresz Györgyöt a Műgyemémi Sportrepülőklub küldöttsége, aki az egyesület nevében felajánlotta, hogy

Liget Miklós szobrászművészrel mellszobrot mintáztatnak Endreszről,

amelyet vagy a Műgyemémen, vagy az érdi sportrepülőtéren fognak felállítani.

Endresz „apja”-nak barátja

Vasárnap délután két óra tájban hozzátartozói, Szirmay Imre, Békeffy László és több repülőtest társaságában ebédelt Endresz György. Ebédután a szálló portása egy névjegyet nyújtott át neki, amelyen ezek a szavak állottak:

ENDRESZ LÁSZLÓ

lőgyűnök

Budapest, Rottenbiller-utca 52.

Endresz kisetett a hallba és ott egy kis alacsony, szegényesen öltözött ember állott, hóna alatt hatalmas csomaggal. Előadta, hogy őt Endresz pilóta ur édesapja küldte ide a Rottenbiller-utcaból. Ő foglalkozására nézve festőművész, lefestelte a diadalmas óceánrepülőket és kéri, hogy mint Endresz ur édesapjának jobárátja, vegye meg a festményt. Endresz alig tudott szóhoz jutni az ámulattól és a „festőművész” trükkjétől, mert tudnivaló, hogy Endresznek apja Amerikában tartózkodik, soha nem lakott a Rottenbiller-utcaban és még kevésbé volt lőgyűnök. Időközben azonban már a vendégek és a személyzet is odacsődült Endresz György és „apjának jobárátja” köré és a művész urnak még annyit ideje sem volt, hogy művét becsomagolhassa, mert a szálló portása hamarosan kitette a szűret.

Az egész ország résztvesz az óceánrepülők hétfői ünneplésén

A magyar óceánrepülők fogadásán a nemzeti bizottsághoz érkezett bejelentések alapján Magyarország valamennyi vármegyéje, városa és községe dokumentálni kívánja az ország egyetemes lakosságának osztatlan örömét és háláját a Justice for Hungary bátor pilótáinak, Endresz Györgynek és Magyar Sándornak, a magyar sors jobbrafordulása érdekében kifejtett csodálatos és felejthetetlen teljesítményéért. A vármegyék, városok és községek közül máris nagy számban jelentették be küldöttségek utján való részvételüket a hétfőn délután hat órakor a Milleniumi emlékmű előtt tartandó fogadtatáson, azok a vármegyék, városok és községek pedig, amelyek a nagy távolság miatt nem tudják magukat képviseltetni, az ünnepélyes fogadtatás napján táviratban fejezik ki örömüket és részvételüket a hős pilóták ünneplésén.

DELMAR WALTER
ONL. MÉRNÖK
BUDAPEST, KÁROLY KÖRUT 17.

Delmar Walter írja:
Budapest, 31. július 2.
Cordatic magyar gumiabroncs r.t.
B u d a p e s t .

Cordatic pneumatikon járok erősen átlagon felül igénybevétel mellett.
Leszűrt tapasztalatom, hogy a Cordatic teljesítményben, tartósságban, mintázatában mindazt nyújtja amit a legjobb gumiabroncsból kívánni lehet.

Teljes tisztelettel:
Delmar Walter

Bessenyei Zenó villája gazdát cserélt

José Gallart Guirbal, a Magyarországon élő spanyol származású gyáros, aki a szeszszakmában közismert, 130.000 pengőért megvette Bessenyei Zenó Somlói-ut 3. szám alatti villáját. Bessenyei képviselő leginkább városi lakásában lakott és villáját azelőtt sem igen használta.

A dollár sem ér annyit,

miúnt egy szép weekendtelek a hamzsabégi erdőben. Ezt mondták a világhírűvé lett magyar óceánrepülők, akik pedig odát Amerikában, a korlátlan lehetőségek házában sok mindenhez hozzászórtak, elismeréssel adóztak az érdekes weekendteleknek, amikor annak hatalmas és ha szabad ezt a kifejezést használni, előkelő fejlődéséről tudomást szereztek. Előkelő fejlődésnek kell neveznünk a weekendtelep fejlődését, mert a főváros társadalmának minden rétegéből a java volt az, amely felismerte ennek a kis paradicsomnak szépségét.

Színészek, katonatisztek, köztisztviselők, kereskedők, orvosok, mérnökök, magántisztviselők színejevas vásárolt itt olcsó pénzért a hamzsabégi híres szép erdős telkekből és egyremsára építik itt fel weekend házaikat. A telep fejlődésének csak az fog gátat vetni, — hogy elfogynak hamarosan a telkek.

Akárhányszor ugyanis valamelyik weekend-házba látogat meg ki, annyiszor vásárolnak újabb telkeket annyira megtetszik mindenkinek már első látásra a Weekendtelep Szövetkezet tőkéletes és igazi pihenésre való telkei. Meg kell azonban különböztetni a Weekendtelep Szövetkezet ezen érdekes akcióját más hasonló akcióktól. A Weekendtelep Szövetkezet budapesti vezetősége VIII., Üllői-ut 16b felmelet 4 alatt, vagy akár telefonon is (József 411—92) szívesen áll az érdeklődők rendelkezésére.

Tény, hogy a művészkolónia áldja ezt a gyönyörű weekend és nyaralóhelyet, mert különösen a mai zavaros időkben egyáltalán nem is kívánkoznak máshova menni üdülésre. Anyagi pénzért, amennyiért máshova elutaztak volna, itt egész kis birtokot vásároltak, mert a hamzsabégi erdő telkeit a vezetőség rendkívül előnyös áron (ölenként már 50 fillérért is kapható egyes részek, erdős területek pedig 2 pengőért) adja át a közönségnek.

A mai változó gazdasági helyzet is újból és ki tudja hányadszor megmutatta, hogy megfélelő és belső értékkel bíró telkek értékállóbb, mint bármilyen valuta vagy más érték. Éppen ezért valóságos telekvásárló rohamcsapatok mennek ki a hamzsabégi erdőbe és keresik fel a Weekendtelep Szövetkezet budapesti irodáját. A szövetkezet — dícséretre legyen mondva — nem használja ki a helyzetet és a még rendelkezésére álló telkeket éppolyan feltételekkel adja át, mint eddig.

Czája Néparéna Városliget (volt Barokaldi) Telefon: 185-77

Naponta d. u. 3 órától folytatódó előadások nagy világvárosi műsorral

Minden szám szenzáció

Belpéldi 40 fillértől 1.60-ig

Az óceánrepülők és a Rákóczi-út

Az óceánrepülők megérkezése mellett Budapest legnagyobb szenzációja egy Rákóczi uti áruháznak, a Magyar Divatcsarnoknak 14 napos nyári vására volt. A vásár már hétfőn véget ér és a vásárlók, kik közül a tulzofultság miatt sokan még nem keresték föl e kedvelt áruház helyiségeit, hétfőn valósággal meg fogják rohamozni a Magyar Divatcsarnokot. De baj azért nem lesz, mert a Magyar Divatcsarnok helyiségei és árusító személyzete korlátlan számú vásárlót ki tud elégíteni.

A közönség rohama a Magyar Divatcsarnok ellen érthető, mert hiszen valósággal szenzáció az a kelme, amely 265 féle mintában és színben méterenként 88 és 98 fillérért kapható és ugyanígy rendkívül különleges a P. 4.50-és és 4.80-as crepe de chine.

Ami az áruház többi osztályait illeti, mind egyiknek meg van a maga rendkívülisége. A fehérneműosztályon a kombinék tűnnek ki, a cipőosztályon a 11 pengő 80 filléres ráman varrott férficipők. Meg kell jegyezni, hogy a női cipők ugyancsak hasonlóan olcsók, mert például sandólet 7.80-ért és 8.80-ért kapható, 11.80-ért pedig a legkínzóbb női antilop és lakkcipő. Hasonlóan olcsón lehet a Divatcsarnokban kalapot, férfiruhát és általában mindent vásárolni.

Külön említésre méltó az áruház gramofonlemez osztálya, ahol a 25 centiméteres lemez ára 7 pengő helyett mindössze 3.50 pengő, a 18 centiméteres pedig 1.40 pengő.

A Magyar Divatcsarnok nyári vására hétfőn nagy sikerrel befejeződik. A vásár vége természetesen nem jelent változást a Magyar Divatcsarnok üzleti politikájában. A Magyar Divatcsarnok továbbra is a megszokott olcsó áruval és elsőrangú árujával áll a nagyközönség rendelkezésére.

Apponyi Albert hosszabb beszédet mond a képviselőház mai első ülésén

Az új országgyűlés, tehát a képviselőház és a felsőház ma ülést tart, melynek egyedüli tárgya a korelnökök és korjegyzők kinevezése és a legközelebbi ülés napirendjének a megállapítása. Ez az érdekes ülés tulajdonképpen a két Ház együttes ünnepi megnyitása lesz, amelyen Horthy Miklós felolvassa az országgyűlés egybehívása kapcsán kormányzó kizárását.

A képviselőház hétfői ülése tehát csak a formális ülés lesz, azonban megbízható helyről arról értesülünk, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy Apponyi Albert gróf vállalta a korelnökséget, ez alkalomból

hosszabb beszédet szándékozik mondani, melyben jobbadán közjogi álláspontját fogja

kifejteni, hogy miért vállalta el eltérően eddigi elhatározásától ezuttal a korelnökséget.

Az ülés formális része a következőképpen fog lezajlani. A régi képviselőház háznapja Karafiáth Jenő dr. felkéri a Ház legidősebb képviselőjét, Apponyi Albert grófot, hogy foglalja el az elnöki széket. Ennek megtörténte után a korelnök felkéri, hogy a Ház legfiatalabb korosztályához tartozó képviselők lássák el a korjegyzői teendőket. Ezek a következők lesznek: Vásonyi János dr., Dinnyés Lajos, Mojzes István dr., báró Vay Miklós, Láng Lénárt, Zsindely Lajos dr.

Apponyi Albert mielőtt még a napirendi javaslatot megtenné, mondja el a beszédét.

„Ha egy szál ingem marad is“

A kaposvári Ring Lipót és Samu kényszer-egyességi ügye — A „Somogyi Rotschild“ eladta 3000 holdas bérletét

— Kiküldött munkatársunktól. —

Nemcsak a Dunántulon, de a fővárosban is élénk feltűnést keltett a kaposvári Ring Lipót és Samu cég kényszer-egyességi ügye. Somogyban és az egész országnak egyik legnagyobb fakeskedelmi és földbérletvállalata

a súlyos gazdasági viszonyok ellenére is aktív volt,

éppen ezért szenzáció az ügy, amelynek végleges megoldását nagy érdeklődéssel várják mindenütt.

A cég szeniorfőnöke, Ring Vilmos — aki a Kaposvári Kereskedők Egyesületének az elnöke — állandóan tárgyal a hitelezőkkel és biznak benne, hogy hamarosan megtalálják a kibontakozás útját. Ismeretes, hogy a „Somogyi Rotschild“ kényszer-egyességi ügye ugy kezdődött, hogy az egyik kaposvári bank: a Kaposvári Takarékné — amelynek különben Ring Vilmos megalakulása óta az elnöke — 340.000 pengőt táblázattal be várattalul Ringék nyolc kaposvári ingatlanára. Ezzel a céget súlyos helyzetbe sodorta, mert most már kiderült és a hitelezőknek is az a véleménye, hogy

a Kaposvári Takaréknak ez az elhamarkodott lépése nem volt indokolt és indította meg azt a lavinát,

amely több ezer kisembert és számos nagy céget

állított nehézségek elé. Miután Ringéknek nemcsak bankhitelezői vannak, hanem áruhitelezők is szerepelnek az ügyben, a kibontakozást most oly irányban keresik, hogy ez megfeleljen nemcsak a Kaposvári Takaréknak, hanem az összes hitelezők érdekeinek.

Valamennyi érdekelt banknak az az álláspontja, hogy a Kaposvári Takaréknak meg kell osztani a bekebelezési keretet az összes hitelezők javára.

Ilyen alapon nyugodt és mindenkit kielégítő megoldás várható. Általános az a vélemény, hogy a Kaposvári Takaréknak sem fog utában állni a kibontakozásnak. Ring Vilmos éppen a kibontakozás érdekében már egy fontos lépést tett:

sörnyel 3000 holdas mintagazdaságát átadta Hirsch Imre budapesti nagybérlőnek.

Ring Vilmos, aki Somogyban nagyon népszerű, általában mint az üzleti korrektség mintaképe, kijelentette:

— Ha egy szál ingem marad is, úgy intézem el ezt az ügyet, hogy emelt fővel járassak Kaposváron.

A hitelezők teljes mértékben respektálják Ring Vilmos tisztességét és jószándékát és ötvényszázalékos alapon remélhető a kibontakozás. Általános a vélemény, hogy rövidesen rendeződik a „Somogyi Rotschild“ kényszer-egyességi ügye.

Fizetésektelen a főváros egyik legrégibb ékszerésze

A budapesti ékszerszakmában megdöbbentést váltott ki az a hír, hogy Bogischich János előkelő szervatéri ékszerész kénytelen volt fizetéseit beszűntetni.

Közel öt évtizede működik Budapest City-jében ez a cég, amelynek vevőkre elsősorban a felsőbb tízezerből került ki.

Az ékszerész nehézségei körülbelül másfél évvel ezelőtt kezdődtek, amikor régi, a szomszédos házában levő helyiségét kénytelen volt elhagyni és a mostani olcsóbbba költözött.

Alkalmunk volt beszélni az ékszerészszakma érdekképviseletének egyik vezetőjé-

vel, Schütz Imrével, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Bogischich János cége a legrégibbek és a legszilárdabbak közé tartozik és mai válsága kizárólag a viszonyokban keresendő. A cég passzívja nem annyira rug, hogy talpraállására nem lenne remény. Félő, hogy több más ékszerészre is hasonló szomorú sors vár, ha nem áll be egy gyors változás.

A felsőbb tízezer anyagi leromlása sodorta nehéz helyzetbe azt az üzletet, amelynek fényes kirakatai ma is a pompát és a gazdagságot sejtetik.

A győri bankbukás kisbetevői az igazgatósági tagok vagyonának zár alá vételét követelik

Győr városát napok óta izgalomban tartja az egyik ottani legrégibb és legszilárdabb tartott pénzintézet válsága. Emberek szárai egyébről sem beszélnek, mint arról a tényről, hogy a Győrvárosi és Megyei Takarékpénztár a pénzüntézetek zárvatartásáról szóló miniszteri rendelet lejárata után sem nyitotta meg pénztárainak ajtajait és egyben bejelentette, hogy

még a kormányrendeletben foglalt megszorítások szerint sem képes kötelezettségeinek eleget tenni,

státuszának megállapítása végett pedig a Pénzüntézet Központhoz fordult.

Pénzre megérkeztek a Pénzüntézet Központ revizorai, akik azóta szakadatlanul dolgoznak a státusz megállapításán és előreláthatólag hétfő déle el is készülnek munkájukkal, amikor majd ismeretes lesz, vajjon átmeneti nehézségekről van-e szó, vagy pedig

a bank bukásával és ennek folytán likvidálásával kell-e számolni.

A bank betevői kispolgári rétegekből rekrutá-

ldottak, akik között példátlan izgalom uralkodik. A legvadabb hírek kelnek közöttük szárnyra. Egyik úgy tudja, hogy

semmi reményük sincs arra, hogy pénzükhöz jussanak,

míg mások arról adnak számot, hogy a bank künnlévségei, ingatlanainak bizonytalan fedezni fogja a kisemberek követeléseit. Értékes természetesen nem lehet tudni.

Lédererék bankja

A Győrvárosi és Megyei Takarékpénztár 1871-ben alakult. Jelenlegi alaptőkéje 600.000 pengő, mely 30.000 darab 20 pengős részvényre oszlik. A részvénytársaság elnöke Léderer Ágoston, az ismert cseh szeszgyáros. Ez a körülmény azt a feltevést keltette, hogy a takaréknál talán azok a fizetési kalambitások hozták válságba, amelyek Lédererék cégénél nemrégiben előállottak. E feltevés azonban téves.

Lédererrel, illetve a Győri Szeszfinomítóval

Ha »OROSZLÁN« mosógéppel

mos, sok pénzt és időt takarít meg, mert 15 perc alatt egy kosár ruhát kimos. Ára csak 18.— pengő. Kiméli a ruhát és a kezelt. Hívsára lakásán saját fehéreműin is bemutatjuk. Próbamosás mindennap d. u. 4-5.

»Oroszlán« légnymásu mosógépvállalat VII., Erzsébet-körút 17, V/12. Lift díjtalan.

a Takaréknál erősebb üzleti kapcsolatban nem állott.

Léderer csak a részvénytársaság elnöke volt, az üzleti gestiót valójában az igazgatóság elnöke, Szodri József ny. polgármester, felsőházi tag vezette. A vállalat igazgatóságában tekintélyes győri polgárok állanak. A bank vezérigazgatója Rábi József, ismert bankember. A vállalat évek óta rendszerben fizetett osztalékot, sőt a legutóbbi, 1930-as üzletévre az osztalék 3.50 pengő volt, ami igen szép kamatozásnak felel meg. A bank mérlege is szép üzleteredményről számol be és a nyereség felosztása is gondosan történt.

Eppen ezért érthetően Győr város közönsége körében, hogy állt ez a helyzet elő.

Mit mond az ügyész

Beszéltünk dr. Gold Ödön ügyvéddel a takaréknál pénztár jogtanácsosával, aki kérdéseinkre a következőket mondotta:

— A bank válságáról érthető okokból ebben a percben még részletesen nem nyilatkozhatom. A pillanatnyi tényállás az, hogy azt sem tudjuk, hogy érdemleges nehézségről van-e szó, vagy pedig simán, minden rázkódás nélkül uszunk-e meg a bajokat. A Pénzüntézet Központ revizorai most állítják össze a státuszt és akkor tudni fogjuk, hogy mitévők legyünk? A bank igazgatósága holnap a P. K. revizoroknak jelentése alapján határoz a továbbiak felől.

Itt adjuk azt a legújabb értesülésünket is, hogy az igazgatóság több tagja kijelentette: magánvagyonával is kész felelni a bank adósságait. Azonban, hogy ez az elhatározás egyetemleges-e, azt még nem tudjuk. Mindenesetre az érdekeltek azt követelik, hogy az igazgatóság tagjainak vagyonát azonnal vegyék zár alá.

A betevők vasárnapi értekezlete

A Győrvárosi és Megyei Takarékpénztár kisbetevői vasárnap értekezletet tartottak, amelyen az összeomlott bank státuszával kapcsolatos híreket és leendő állásfoglalásukat beszélték meg. Az értekezlet egyik felszólalója megállapította, hogy

a mintegy 10 millió pengőnyi betétösszeg ellenében mindössze 300.000 pengő készpénz áll a bank pénztárának rendelkezésére.

A kis betevők véleménye szerint az immobilizálás részben onnan ered, hogy a bank igazgatósága mintegy 5 millió pengőnyi hitelt vett az intézőtől igénybe. A felszólalók egyike megemlítette azt a körülményt is, hogy a bank vezérigazgatója és alelnöke néhány hónappal ezelőtt ugyiszólván minden vagyontárgyukat eladták és így anyagi felelősségrevonásukra aligha van lehetőség.

A Győrvárosi Takaréknál különben egy nappal az országos bankzárlat előtt szüntette be fizetéseit. Mikor a bankzárlat megszűnt és a korlátolt kifizetések megkezdődtek, a győri közönség hihetetlen tömegekben rohanta meg a Győrmegyei Takaréknál kaput. A hihetetlenül nagy tumultusban az egyik kis betevő, egy trafikos, az igazalmak követeléseiben megőrült.

K. J.

Árvereznek egy Hermina-uti villát

A budapesti törvényszék augusztus 5-re árverést tűzött ki dr. Lukács György volt miniszter és neje Perényi Marietta bárónő Hermina-ut 35/d. alatti házára. Ennek az árverésnek az előzményei még néhány esztendővel ezelőttre nyulnak vissza, mikor Perényi Marietta bárónő különböző üzleti vállalkozásokba fogott. Az egyik ilyen vállalkozása közvetlenül a Hermina-ut 35/d. számú villa mögött egy háromemeletes bérház építése volt. Minthogy a lakásokat nem sikerült kiadni, az építéssel kapcsolatos jelzálogkölcsönt sem tudta fizetni. A másik vállalkozása a bárónőnek egyik fővárosi mozival volt kapcsolatos, amelynek jogát egyik kulturregiszter nevében kapta meg dr. Lukács György. Ez a mozállalkozás szintén nem felelt meg a hozzáfűzött várakozásoknak.

Hogy a nagyobb anyagi katasztrófának elejét vegye, dr. Lukács György a törvényszéktől kérte felesége, Perényi Marietta bárónő gondnokság alá helyezését. A törvényszék és kérelem értelmében Perényi Marietta bárónő gondnokság alá is helyezte, de ez már anyagilag nem segített a bárónőn. Az összeomlást nem lehetett elkerülni és ennek eredményeként tüzték ki augusztus 5-re az árverést a Hermina-ut 35/d számú bérvillára, ahol Lukács György és neje, Perényi Marietta bárónő is laknak.

Remélhető, hogy az utolsó percekben sikerülni fog az ismert politikus szanalása, amelynek érdekében komoly tárgyalások folynak.

Rádió

dinamikus hangszóróval, nagy erősítővel, vendéglőnek, mozinak is alkalmas, olcsón eladó. Császár, Horthy Miklós-ut 52. sz.

A legelső óceánrepülő Ditrichstein

Nagy főlényvel győztük le Berlin atlétáit

Barsi és Jávor rekordot javítottak — Sprintereink és stafétánk győztek — Darányi betegen is győzött Budapest—Berlin 59:38

A magyar atlétika ma diadalünnepe volt. Európa legnagyobb atlétanemzetének, a hetvenmillió német birodalom fővárosának, Berlinnek válogatott atlétacsapata felett ma délután 10.000 főnyi lelkes közönség előtt magyaránnyu, megérdemelt győzelmet aratott Budapest válogatott csapata.

Az 59:38 arányu győzelem, amelyet Budapest atlétái arattak, messze külföldön élénk visszhangot fog kelteni. Berlin és Budapest atlétái ötödik mérték össze erejüket. Eddig kétszer Budapest és kétszer Berlin győzött. A mai magyaránnyu győzelemmel Budapest ezidei főlényét elvitatathatatlanná a németek mentességére szolgálhat az a körülmény, hogy Körnig és Trossbach nem indult, de az ő indulásuk is csak enyhítette volna a vereség nagyságát, pedig Budapest csapata sem volt teljes komplett.

Pontosan délután négy órakor az atléták ünneplés felvonulásával kezdődött a verseny. A csapatok nemzeti zászlókkal vonultak fel és a tribün előtt feszeg vigyáz-állásban álltak fel. Budapest csapatát Misángyi, a berlinieket pedig Krause és Voges vezették. A megafon a német himnusz harsogta, majd Sztankovics Szilárd, a Magyar Atlétikai Szövetség elnöke németnyelvű beszéddel üdvözölte a vendég berlinieket. A csapatok kapitányai csokrot cseréltek és a magyar himnusz elhangzása után megkezdődött a viadal első száma, a magasugrás.

A közönség ezalatt állandóan tödült és a kapuk előtt botrányos jelenetek játszódtak le. A közönség a nagyszerű eredmények hatása alatt később azután megbékült és lelkes ünneplésben részesítette nemzeti különbség nélkül a győzteseket.

A verseny első száma a magasugrás csalódot és váratlan pontvesztéssel hozott. Magasugróink meglepetésszerűen igen gyengén szerepeltek. A nap legszebb versenye a 800 m-es síkfutás volt, ahol a formája tetőpontján lévő Barsy László egészen könnyen országos rekorddal győzött a berliniek személfénye: Danz ellen, akinek versenyét teljesen biztosra vették. Barsy 1 p. 53.4 mp-es új rekordjával egy teljes mp-vel javította meg 1925-ben felállított rekordját.

Országos rekordot futott még a 110 m-es gátfutásban Jávor a győztes Beschetznik mögött. Jávor ideje 0.1 mp-vel jobb, mint Muskát László 1925. évi rekordja. Meglepő teljesítményt nyújtott az 5000 m-es síkfutásban Krizsán, aki az egész távon állóképesebbnek bizonyult, mint nagynevű ellenfele a berlini Kohn. Kohn csak az utolsó körben diktált hatalmas finisével győzött. Váratlan volt az ifjúsági sorban levő Koltainak győzelme a távolugrásban, nagynevű ellenfele, a 740 m-es Meier ellen.

Sprinterünk is kitétek magukért és Körnig távollétében imponáló stílusban győztek. Ugy Gerő, mint Forgács kitűnően futott. A 4x100 méteres staféta minden tagja hozzájárult a győzelemhez. A diszkoszvetés és a súlydobás biztos zsákánya lett Donogánnak, illetve dr. Darányinak, aki gyengélkedve bár, de mégis 9 cm-re megközelítette a 15 m-t. Donogán ismét tuldozta Egri Kálmánnak mér révényben lévő magyar rekordját.

Biztos győzelmet aratott Zsitvay 400 m-en. Leggyengébben az 1500 m-en szerepltek, ahol a kilenc pontból csak egyet sikerült Szabó Miklósnak megszerezni. De nemcsak a győztesek, hanem a második helyezettek is dicséretet érdemelnek, mert az ő helyezéseik is kellettek a magyaránnyu pontgyőzelemhez. Késmárky, vitéz Szalay, Kiss, Forgács, Krizsán, Kulitz, Jávor ugyanugy részesei a világraszóló győzelemnek.

A verseny részletes eredményei a következők: Magasugrás: 1. Betz (Berlin) 188 cm. 2. Késmárky (Budapest) 184 cm. 3. Bácsalmásy (Budapest) 180 cm. 4. Lange (B.) 176 cm. A győztes Betz hihetetlenül rossz stílussal, szinte gombóc-szerűen ugrott, senki sem hitte, hogy ő lesz a győztes, amikor 176 cm-nél majdnem kiesett. Késmárky a nagy melegben fáradtnak látszott. Bácsalmásy pedig elidegeskedte versenyét. A pontverseny állása: Berlin 5, Budapest 4.

400 m. síkfutás: 1. Zsitvay Zoltán Bp. 50.2 mp. 2. vitéz Szalay Jenő Bp. 51 mp. 3. Pöschke B. 51.6 mp. 4. Boyer B. Zsitvay startolt a négyes pályán és pályaelőnyét állandóan növelve győzött. Szalay igen okosan versenyzett és ennek köszönhetően második helyett. A négyeszetesek váratlan pontokat hoztak. Pontverseny 12:6 Budapest javára.

Diszkoszvetés: 1. Donogán István Bp. 47.51 m. Országos rekord. 2. Kulitz Jenő Bp. 43.71 m. 3. Hünchen B. 43.18 m. 4. Eberle B. 37.51 m. (Donogán dobásai: 44.80, 44.83, 47.25, 45.82, 47.51, 45.18.) A közönség a kitűnő rendőratlétát lelkesen ünnepelte. Pontversenyben: 20:7 Budapest javára.

1500 m. síkfutás: 1. Krause B. 4 p. 00.6 mp. 2. Wichmann B. 4 p. 01.4 mp. 3. Szabó Miklós Bp. 4 p. 03.6 mp. Dr. Szerb Elek 200 m. után a verseny feladta, mert erejét az 5000 m-es versenyre tartogatta. Ez volt az egyetlen verseny, ahol a berlinie ka maximális 8 pontot megszereztek. Az első két körben Szabó még tartotta az iramot, a 800 m. ideje 2 p. 09 mp volt. Az utolsó körben 150 m-rel a cél előtt Krause meglepett Szabótól, aki azután az egyenes elején teljesen visszaesett és Wichmann is megelőzte. A pontverseny 21:15 Budapest javára.

Távolugrás: 1. Koltay Henrik Bp. 706 cm. 2. Meier B. 703 cm. 3. Goda B. 694 cm. 4. Buchholz B. 672 cm. Koltaynak csak két érvényes ugrása volt: 706 és 704 cm., a többi négyet elidegeskedve belépett. Ezek közül az egyik, ahol alig 2 cm-re lépett be, 715 cm. volt. A hatalmas Meier sem tudta kifejtetni képességeit. Pontverseny 27:18 Budapest javára.

100 m-es síkfutás: 1. Gerő Gábor Bp. 10.9 mp. 2. Forgács László Bp. 11 mp. 3. Schlösske II. B. 11.1 mp. 4. Kurz. Harmadik kísérletre sikerült

pályán és pályaelőnyét állandóan növelve győzött. Szalay igen okosan versenyzett és ennek köszönhetően második helyett. A négyeszetesek váratlan pontokat hoztak. Pontverseny 12:6 Budapest javára.

Diszkoszvetés: 1. Donogán István Bp. 47.51 m. Országos rekord. 2. Kulitz Jenő Bp. 43.71 m. 3. Hünchen B. 43.18 m. 4. Eberle B. 37.51 m. (Donogán dobásai: 44.80, 44.83, 47.25, 45.82, 47.51, 45.18.) A közönség a kitűnő rendőratlétát lelkesen ünnepelte. Pontversenyben: 20:7 Budapest javára.

1500 m. síkfutás: 1. Krause B. 4 p. 00.6 mp. 2. Wichmann B. 4 p. 01.4 mp. 3. Szabó Miklós Bp. 4 p. 03.6 mp. Dr. Szerb Elek 200 m. után a verseny feladta, mert erejét az 5000 m-es versenyre tartogatta. Ez volt az egyetlen verseny, ahol a berlinie ka maximális 8 pontot megszereztek. Az első két körben Szabó még tartotta az iramot, a 800 m. ideje 2 p. 09 mp volt. Az utolsó körben 150 m-rel a cél előtt Krause meglepett Szabótól, aki azután az egyenes elején teljesen visszaesett és Wichmann is megelőzte. A pontverseny 21:15 Budapest javára.

Távolugrás: 1. Koltay Henrik Bp. 706 cm. 2. Meier B. 703 cm. 3. Goda B. 694 cm. 4. Buchholz B. 672 cm. Koltaynak csak két érvényes ugrása volt: 706 és 704 cm., a többi négyet elidegeskedve belépett. Ezek közül az egyik, ahol alig 2 cm-re lépett be, 715 cm. volt. A hatalmas Meier sem tudta kifejtetni képességeit. Pontverseny 27:18 Budapest javára.

100 m-es síkfutás: 1. Gerő Gábor Bp. 10.9 mp. 2. Forgács László Bp. 11 mp. 3. Schlösske II. B. 11.1 mp. 4. Kurz. Harmadik kísérletre sikerült

BALATON mellett olcsóbban és jobban üdülhet

Ajánlható balatonmenti szállodák, penziók és éttermek

ALSÓÓRS

A legideálisabb nyaralás a Balaton mellett Alsóórson a **Somogyi penzióban**

Emeletes villa, hatalmas verandákkal, közvetlenül a Balaton partján. Közel az állomáshoz és a kikötőhöz. Saját kábel- és csanakok. Nagy kert, kitűnő házi készlet, szőlő árak, nagyobb családoknak külön engedmény. Gyermeknek a díjak felet fizetik. Gyermeknyaralásukat felügyelet mellett vállaljuk. Részletes felvilágosítást ad: dr. Somogyi József Alsóórs

Baracska szálloda és penzió

a Balaton partján. Alsóórs legmodernebb és legnagyobb mélyemmel berendezett családi szállója. A vasúti állomástól 1 percrenyire. Gyönyörű, erdős vidék, kitűnő házi készlet, Balaton fajúborok. Napi penzió 6-7 pengő.

BALATONALMÁDI

Kosola Katiyu Szálloda és vendéglője

Menü, penziórendszer. Napi teljes penzió 5-6 pengő. Választható levelekre részletes felvilágosítást ad.

Pannonia éttermei

Az egyetlen mondain hely. Waldmann-jazz. Jó konyha, jó bor. Teljes napi étkezés főzőszobában 5 pengő. Hajdu Antal, vendéglős.

BALATON-BOGLÁR

Seregélyesné ELIT penziója

Gyönyörű 3 holdas parkban a parton, saját stranddal, 30 szép szoba. Elsőrangú ellátás, főzőszobában 6.50 pengőtől. Budapest telefonértekezés aut. 880-85.

BALATON-BÉLATELEP

Krizsanovits-penzió

Balaton-Bélatelepen, a Balaton legszebb fekvésű magaslati helyén, árnyas parkban. Modern, komfortos, villannyal és vízvezetékekkel felszerelt szobák. Csend és nyugalom. Pompás magyar, francia és diétás konyha. Napi penzió négyzseri étkezéssel. Mérsékelt árak. Előzetényi kiszolgálás. Az ural közönség otthona.

Sirály-szálló

a Balaton legszebb, leghűsebb, legmodernebb helye és szállója Uj vezetésben

BALATON-FONYÓD

LAJOSLAK PENZIÓ

Balaton-Fonyódon. Tulajdonos: Burián László. Közel a Balatonhoz, árnyas erdőben, magaslati helyen fekszik. Ujonnal átalakított és felszerelt komfortos villanyvilágítással és folyóvízzel ellátott szobák Saját strand. Magyar-francia és diétás konyha. Naponta Kézé birneves cigányprímás teljes zenekara hangverseny. Tánc. Napi penzió. Olcsó árak. Figyelmes kiszolgálás A penziót dr. Puskás Gáborné személyes felügyelete mellett vezetik.

Magyar Tenger Szálló

Fonyódon a vasúti és hajállomásnál. Ujonnal átalakított. Uj vezetés. Egész éven át nyitva Penziórendszer 6 pengőtől. Elő- és utószobában árkedvezmény. Elsőrendű magyar konyha. Figyelmes kiszolgálás. Szólid árak. Mindennap Boros Ferkő és cigányzenekara muzsikál. Nivós étterem. Uj tulajdonos. Koller János vendéglős.

BALATON-FÜRED

Észterházy-szálloda, étterem

és kávéház, Balatonfüred. Egyedüli terraszkilátás a Balatonra. Szanatórium mellett. Polgári árak. Vendéglős: Haas Imre.

FÉSZEK-PENZIÓ

Blaha Lujza volt nyaralója. Elegáns szobák, kitűnő ellátás. Tulajdonos: dr. Asztalos Lajosné. Telefon 49.

FOGAS VENDÉGLŐ

Balatonfüred. Niederecker Ferenc vendéglője és étterme. Gyönyörű kerttel. Kitűnő magyar konyha, szőlő árak. A kirándulók kedvelt találkozóhelye. Berautó-fuvarozó vállalat nyitott és csukott kocsikkal. Telefon: Balatonfüred 28.

Grand Hotel Étterem

Balatonfüred. Weekendzők kedvence étkezőhelye. Kitűnő magyar és francia konyha. Olcsó árak. Kiránduló csoportoknak árendemény. Berló: Sebasta Erhardt.

SACHER-PENZIÓ

Balatonfüred. Árnyas parkban. Kitűnő konyha diétásoknak is. Egész éven át üzembn.

Szabó Ferencné vendéglője és penziója

Balatonfüred, Petőfi Sándor-ut 30. A fenyveserdő közvetlen szomszédságában, 5 perc a Balaton-parttól. Teljesen modern, új épület, elegánsan berendezett egy- és kétágyas szobákkal. Kitűnő konyha, mérsékelt árak.

BALATON-LELLE

Bagolyvár-penzió

a Balaton partján, 40 modernül berendezett, villanyvilágítással és vízvezetékekkel felszerelt szobák. Saját strand. Kitűnő magyar-francia konyha. Mérsékelt árak. Naponta délután és este elsőrendű jazz-band és tánc.

Családi-penzió

Úricsaládok nyaralóhelye, a fürdő központjában, közvetlen a Balaton partján. Saját strandfürdő. A szobákban vízvezeték, villany. Fürdőszoba. Magyar-francia konyha, cukrászat. Napi penzió háromzseri étkezéssel. Elő- és utószobában árkedvezmény. Szőlőkura.

Lendvay-penzió Balatonlellén

megnyit. Elő- és utószobában mérsékelt árak, 6-7 P. Főzőszobában 8-10 P-ig. Elsőrendű konyha. Saját strand. 30 szép, kényelmes szoba.

Üdülő-penzió

Balatonlellén, Lisznyai-villákban, nagy, árnyas parkban, komfortos szobák vízvezetékekkel és villannyal felszerelve. Saját strand. Családiás otthon. Bőséges magyar konyha. Napi penzió előszobában 5.-, főzőszobában 8 pengő. Tulajdonos: Kozony Józsefné.

Ürögdi penzió

a vasutól és fürdőtől 5 percrenyire, nagy, árnyas kert közepén, modern nyolc szobával, villannyal felszerelve. Elsőrangú, bőséges étkezéssel, mérsékelt árak. Étkezés bejárók részére is. Gyermeknek 6 éves korig 60 százalék, 7-10 éves korig 30 százalék engedmény. Elő- és utószobában nagy árkedvezmény.

BALATON-SZEMES

Hableány-szálló és étterem

Balatonszemesen, közvetlen a vasutállomás mellett, 1 percrenyire a strandtól. Kitűnő magyar konyha. Elsőrendű italok. Gyermekjátékszór, sporttelep. Parkettánc. Nagy árnyas park. Penzió napi négyzseri étkezéssel olcsó áron kapható. Elő- és utószobában kedvezmény. Szobák előjegyezhetők.

BALATON-ZAMÁRDI

Bazsó-penzió

a vasutállomástól néhány percrenyire, közvetlen a Balaton partján. Saját strandfürdő, kabin. Árnyas kert. Nyugodt, családiás kényelem. Tiszta, pompás szobák. Villanyvilágítás. Jó magyar konyha. Fajúborok. Olcsó árak. Elő- és utószobában napi penzió 6.- P.

Grand-Penzió

Egész éven át állandóan nyitva, a telep központjában, Balatontól és vasutállomástól 3-3 percrenyire távolságra. Teljesen modern, tiszta berendezésű szobákkal. Elsőrangú magyar és diétikus konyha. Igen olcsó. A fürdőidényen kívül pihenésre is kiválóan alkalmas, fürdőszoba melegfürdővel. Nap- és légfürdő. Villany, vízvezeték és minden komfort. Levél- és sürgőnyim: Grand Penzió, Balatonzamárdi. Interurbán telefon: Zamárdi 2.

HÉVIZ FÜRDŐ

Andrássy-villa

Hévízszentandrás, Andrássy-ut 12. 18 modern kényelemmel felszerelt egy- és kétágyas szoba. Villanyvilágítás. Vízvezeték. Figyelmes kiszolgálás. Elő- és utószobában rendkívüli ármérséklet. Levélbeli érdeklődésre készségesen áll rendelkezésre a tulajdonos: Leinweber József, szikvizgyáros.

ANNA-VILLA

Hévízszentandrás. Tulajdonos: Kalmár István. Harmáthat modern szoba. Vízvezeték. Villany. Figyelmes kiszolgálás. Érdeklődőknek készséggel szolgát felvilágosítással a tulajdonos.

ATTILA-VILLA

Hévízszentandrás, Andrássy-ut 11. Tulajdonos: Hetesy István. Nyolcszobás modernül berendezett szoba. Villanyvilágítás. Elő- és utószobában árkedvezmény. Közvetlenül a gyógyfürdő közelében. Reggeli- és uszonnakiszolgálás.

Fridrich-szálloda, étterem, kávéház

Hévízszentandrás. Az összes állami intézmények beutalási helye. Állami tisztviselők, katonatisztek kedvence találkozó helye. Estéknél zalaegerszegi Horváth Rezső, a Hévízen már 10 éve muzsikáló cigányprímás és bandája muzsikál. Az esti táncot ill. Saphir Gyula vezeti. A tangószalonban Kelemen Lajos, a rádió és az Ostende-kávéház énekes énekel.

GABI-VILLA

Hévízszentandrás, Rákóczi-ut 18 30 szobából álló, modern kényelemmel felszerelt szálló közvetlen a gyógyfürdő közelében. Vízvezeték, villany. Kitűnő konyha. Polgári árak. Tulajdonos: Takács Vincéné, aki érdeklődőknek készséggel áll rendelkezésre.

Kurtács-penzió (Bibi-villa)

Hévízszentandrás, Erzsébet királyné-ut 4. A gyógyfürdő közvetlen szomszédságában, 22 modernül berendezett szobával. Kitűnő házi konyha diétások részére is. Figyelmes kiszolgálás. Elő- és utószobában rendkívüli mérsékelt árak. Tulajdonos: Kurtács László.

Teréz- és Ágnes-villák

Hévízszentandrás. Huszonöt szobában berendezett egy- és kétágyas szoba. A szobák ellátással vagy anélkül kaphatók. Elő- és utószobában mérsékelt árak.

KESZTHELY

Hullám- és Balaton-szálloda

Idény május 15-től október 15-ig. Ellátás penziórendszer szerint. Szoba és napi négyzseri étkezés. Komplet reggeli. Ebéd, három fogásból: leves, sült, sajt, gyümölcs vagy tészta. Ára az elő- és utószobában öt pengőtől, főzőszobában 7.50 pengőtől. Külön szobák felvétel és nagyszámú szobák 3.50 pengőtől kezdve. Minden este tánc zenével. Zenét Pertis Jenő zenekara szolgáltatta. Keszthely, Hullám- és Balaton-Szálló, Kelemen.

RÉVFULÓP

ERZSÉBET-PENZIÓ

Tulajdonos: PALÁGINÉ HORVÁTH ERZSÉBET családi penzió. Modern kényelemmel berendezett villákban. Gyönyörű kilátással a Balatonra. Kitűnő ellátás naponta négyzseri étkezéssel, fürdőkabinhasználatát 6 pengő, utószobában 5.50 pengő. Kert, könyvtár, rádió.

SIÓFOK

Blauné, Siófok, Fürdőtelep egyetlen orth. kóser penziója

Batthyány-utca 18 alatt megnyit. Izletes ételek, folyó víz szobák. Családoknak kedvezmény. Menürendszer. Érdeklődni Budapestben is lehet. Telefon: Automata 126-96.

Elit-Grill Penzió

Siófok, Batthyány-utca 2. A fürdőtelepen árnyas kert közepén vízvezetékekkel berendezett pompás szobák. Fürdőszobák. Közel a strandhoz és vasutállomáshoz. Kitűnő ellátás. Étkezés bejárók részére is. Elő- és utószobában kedvezmény. Rádió. Telefon: interurbán 47.

FOGAS SZÁLLÓ

Siófokon teljesen üzembn. Elsőrangú étkezés. Kényelmes szobák. Házi cukrászat Magyar, francia és erősen diétikus konyha. Estéknél zene és tánc. Szobarendelés: Telefon Siófok 24.

Grand Hotel Penzió Dombay

Siófok, Batthyány-utca 20. Tel: interurbán 43. Negyven szoba, vízvezetékekkel és a legnagyobb komforttal berendezve. A strand közvetlen közelében. Nagy árnyas park. Elsőrendű ellátás. Fürdőszobák, férfi és női fodrásztermek. Mérsékelt árak.

Klotild étterem és penzió

Siófok, Batthyány-utca 21. Egy percrenyire a strandtól. Ellátás penzió rendszer szerint. Napi háromzseri étkezés. Komplet reggeli, kávé, vaj, tojás és sütemény. Ebéd előétel. Modern tágas, folyó vízzel ellátott szobák, Árnyas park. Magyar, francia és diétás konyha. Érdeklődni Budapestben is lehet. Telefon: Automata 847-14. Jöjjen el személyesen és győződjön meg a nyújtott előnyökről.

Riviera gyermeküdülő, penzió

Siófok, Polgár Károlyné vezetésével. Bélyaváry-utca 2. Depandanceok a sporttelep mellett. Ötszöri étkezés, gyógytorna, tánc, tennisz magyar és némettársalgás, mérsékelt árak.

Sipos Penzió

Siófok, Batthyány-utca 16. Árnyas parkban. A strand közvetlen közelében Folyó vízzel ellátott szobák. Magyar francia és diétás konyha. Bejárók részére is. Elő- és utószobában mérsékelt árak.

Stefánia penzió vezet!

Siófok, Batthyány-utca 28. Harminc kitűnően berendezett szob. folyó vízzel A strand közvetlen közelében. Fürdőszoba. Étterem Diétás konyha. Telefon: Siófok: 61. Budapesti iroda telefon: 170-34

Váradí igazgató gyermekotthona

Royal villa Siófok Kiseret nélküli 4-15 éves üdüléssel szoruló gyermekek evő fiuk és lányok részére. Bőséges ellátás. Gyógytorna Sport. Fürdés. Szakszerű felügyelet. Prospektus. Mérsékelt árak.

a start. Gerő végig vezetve, imponáló stílusban győzött. Forgács is méltó társa volt. **Pontverseny: 35:19 Budapest javára.**

Sulydobás: 1. dr. Darányi József Bp. 14.91 m. 2. Kiss János Bp. 14.03 m. 3. Eberle 12.53 m. 4. Hünchen 12.26 m. (Darányi dobásai: 13.71, 14.28, 14.22, 13.97, 14.91, 14.78.) **A pontverseny állása: 43:20 Budapest javára.**

5000 m-es síkfutás: 1. Kohn B. 15 p. 19 mp. 2. Krizsán J. Bp. 15 p. 28.4 mp. 3. Molitor B. 15 p. 54.4 mp. 4. Dr. Szerb Elek 300 m.-rel. Igen izgalmas lefolyása volt a verseny. A németek vezettek az első körökben, de Krizsánnak a tempó igen lassu volt és az éle ment. Az 1500 m. ideje 4 p. 29 mp. A németeknek nem tetszett Krizsán tempója és állandóan előzték és ismét lelassították az iramat.

Krizsán folyton erősített, az éle tört és ez a csere vagy tiszter megismétlődött. Krizsán 3000-re ideje 9 p. 12 mp. volt. Az utolsó körben is meg Krizsán vezetett, de az utolsó kör elején Kohn híres finisével egyszerűen meglépett Krizsántól, aki egy darabig próbálta követni, de azután lemaradt és 50 m-el szenvedett vereséget. A másik német: Molitor már régen kikapcsolódott a Kohn-Krizsán harcából. Pontverseny 45:26 Bpest javára.

100 méteres gátfutás. 1. Beschtnik, Berlin 15.2 mp. 2. Jávör Bp. 15.5 mp. (Országos rekord) (Régi rekord 15.6 mp. Muskát László 1925). 3. Langweil Berlin 15.6 mp. Kovács a versenyt feladta. A negyedik kísérletre sikerült a start. Jávör egyszerűen futott és a nyolcadik gátig az éle volt, amikor Beschtnik előzte. Kovács szerencsétlenül versenyt futott, az első gátba belebotlott és a versenyt feladta. **Pontverseny 49:32 Bpest javára.** Ezután már nem lehetett veszíteni.

800 m. 1. Barys László Bpest. 1 p. 53.4 mp. (Országos rekord). (Régi rekord 1 p. 54.4 mp. ugyanő 1925). 2. Danz Berlin 1 p. 56.4 mp. 3. Stöckicht Berlin 1 p. 58.4 mp. 4. Zsitvay. A nap legszebb versenye. Barys azonnal az éle vágott és erős tempóban 55 mp-es 400-at futott. A második 400-on előnyt állandóan növelte és körülbelül 22 m-rel győzött Danz ellen. Zsitvaynak a tempó igen erős volt. **Pontverseny 54:36 Bpest javára.**

4x100 m-es staféta: 1. Bpest csapata (Paitz, Forgács, Gerő II., Paku) 42.1 mp. 2. Berlin csapata (Grosser, Kurtz, Liersch, Schlösske II.) Paitz először kiugrott, majd a második kísérletre indultak. Paitz alig adott le egy gondolányt Kurzsal szemben, de egyszerűen váltott Forgácssal, aki meglepően jól futva valamit hozott Kurzon. Gerő III. három méterre növelte a budapesti csapat előnyét és Paku, — akivel a váltás nem sikerült tökéletesen, — Schlösskével szemben csak két métert adott le és így is egy méterrel győzött.

A pontverseny végeredménye 59:38 Bpest javára.

A MAC ifjúsági versenye

A Magyar Athletikai Club igen népes mezőnyű ifjúsági atletikai versenyt rendezett margitszigeti sporttelepén, ahol a budapesti kerület ifjúsági bajnokságai közül három számot bonyolítottak le. A verseny eredményei a következők:

Bajnoki számok a budapesti kerület 1931. évi bajnokságáért:

100 m. síkfutás. Bajnok: Lindner BEAC—KISOK 11.2 mp. 2. László FTC—KISOK 11.4 mp. 3. Kereszti FTC—KISOK 11.5 mp.

400 m. gátfutás. Bajnok: Mayerböck Mihály FTC 60.8 mp. 2. Szabó Tibor BBTE 61 mp.

Sulydobás. Bajnok: Csányi BBTE 12 m 44 cm., 2. Goldfinger MTK—KISOK 12 m 06 cm., 3. Papp MAC 11 m 72 cm.

I. osztályú számok:

800 m. síkfutás: 1. Sárváry UTE 2 p. 03.2 mp. **Olimpiai staféta:** 1. UTE (Hevler, Klein, Hettler, Sárváry) 3 p 52.4 mp.

Junior számok:

Rudigrás: 1. Csányi BBTE 300 cm. **Gerelyvetés:** 1. Dratsay MAC 40 m 18 cm. **3000 m. síkfutás:** 1. Mucsy ESC 9 p 44.2 mp.

Magasugrás (bajnokok kizárva): 1. Jász MAC 178 cm.

Távolugrás (bajnokok kizárva): 1. Vizváry BEAC—KISOK 649 cm.

Diszkoszvetés (bajnokok kizárva): 1. Nagy BBTE 35 m 85 cm.

3000 m. síkfutás hendikep: 1. Kazinczy KISOK 36.6 mp. (17 m. e.)

Német—olasz ökölvívőmérkőzés 12:4

Az északi kerület atletikai bajnokságai

A Miskolcon megtartott északi kerületi atletikai bajnokságok második napjának eredményei a következők:

200 m. síkfutás (10 induló). Bajnok: Majthényi dr. (MESE) 25.2 mp. 2. Kiss (Diósgyőri AC) 25.4 mp. 3. Kiss (Miskolci AK) 25.9 mp.

400 m. síkfutás (7 induló). Bajnok: Majthényi dr. (MESE) 56 mp. 2. Kiss (DAC) 58.1 mp. 3. Veres (Miskolci VSC) 59.6 mp.

1500 m. síkfutás (6 induló). Bajnok: Fodor (MVSC) 4 p. 26.4 mp. 2. Niewelt (Salgótarjáni DTC) 4 p. 26.8 mp. 3. Illencsy (MAK) 4 p. 33 mp.

110 m. gátfutás (3 induló). Bajnok: Mízsák (MVSC) 19.7 mp. 2. Zudla (DAC) 20 mp.

400 m. gátfutás (8 induló). Bajnok: Ruzsin (Gyöngyösi AC) 63.7 mp. 2. Jandl (DAC) 68.5 mp.

Magasugrás (6 induló). Bajnok: Frankó (MVSC) 166 cm. 2. Feldmann (Ózdi VTK) 166 cm. 3. Meleghegyi (GyAC) 161 cm.

Hármasugrás (8 induló). Bajnok: Frankó (MVSC) 12 m. 43 cm. 2. Szabó (MESE) 12 m. 11 cm. 3. Horváth (MVSC) 11 m. 81 cm.

Sulydobás (5 induló). Bajnok: Janka (GyAC) 11 m. 96 cm. 2. Lengyel (DAC) 11 m. 90 cm. 3. Frankó (MVSC) 11 m. 74 cm.

Diszkoszvetés (5 induló). Bajnok: Janka (GyAC) 36 m. 36 cm. 2. Antalics (MVSC) 35 m. 28 cm. 3. Lengyel (DAC) 34 m. 90 cm.

Ujpestiek nyerték a kétszáz-as stafétát a szegediek előtt

A Magyar Testgyakorlók Köre bajnoki uszóversenyt rendezett a Császárfürdő versenyuszójában, amelyen a mugarás, a 100 m. gyorsuszás, a 100 m. hátuszás és a 100 m. hőlgygyorsuszás **Európa-bajnoki próbaversenynek számított.**

A műugrást Hódy biztosan nyerte Lenhardt és Kovácsal szemben.

A 100 m. gyorsuszásban Bárány dr. minden nagyobb megerőltetés nélkül 59.2 mp. időt uszott. Székely jobb időt uszott Vannie II.-nél, aki a harmadik helyre került.

A 100 m. hátuszásban Nagy és Bitskey erős küzdelem után holtversenyben elsősk lettek.

A 100 m. hőlgygyorsuzást Lenkey Magda könnyen nyerte, mert veszélyes ellenfelei: Tóth Ilonka és Málász Gitta (utóbbi betegsége miatt) nem indultak. Lenkey ideje 50 m.-en 32 mp. volt.

Erés küzdelem volt a 4x200 m-es gyorsusz-stafétában a Herendi-vándordíjért, melyet az UTE a tavalyi védőtől, a SzUE-től nehéz küzdelem után elhódította.

Részletes eredmények a következők:

100 m. gyorsuszás (Európa-bajnoki próbaverseny): 1. Bárány István dr. (MESE) 59.2 mp. 2. Székely (FTC) 1 p. 00.8 mp. 3. Vannie II. (SzUE) 1 p. 01.8 mp.

100 m. hátuszás (Európa-bajnoki próbaverseny). 1. Első holtversenyben Nagy K. (UTE) és

Bitskey (MESE) 1 p. 15 mp. 3. Herendi II. (SzUE) 1 p. 16.2 mp.

100 m. hőlgygyorsuzás (Európa-bajnoki próbaverseny): 1. Lenkey Magda (III. ker. TVE) 1 p. 11.8 mp. (ideje 50 m.-en 32 mp.). 2. Magasházy Rózi (Tatabánya) 1 p. 20.6 mp. 3. Kraszner Vilma (MUE) 1 p. 21 mp.

Műugrás: (Európa bajnoki próbaverseny) 1. Hódy MTK 142.50 ponttal, 2. Lenhardt MAC 131.80 ponttal, 3. Kovács UTE.

3x100 m. ifj. bajnoki vegyes staféta: 1. MTK csapata (Hazai, Hódy II., Brandy) 3 p. 57.8 mp., 2. BBTE csapata 4 p. 07.8 mp., 3. az UTE csapata 4 p. 10.6 mp.

200 m-es melluszás a Sipos Márton vándordíjért: 1. Hild UTE 3 p. 01.2 mp., 2. Lantos FTC 3 p. 05 mp., 3. Forray FTC 3 p. 07.6 mp.

200 m-es hőlgygyorsuzás: 1. Gyulay MAC 2 p. 38.6 mp., 2. Brém MAC 2 p. 49.6 mp., 3. Nagyiványi UTE 2 p. 50 mp.

4x200 m. gyorsuzó staféta a Herendi-vándordíjért: 1. az UTE csapata 9 p. 50. (részidők: Jakab ideje 200 m.-en 2 p. 29.4 mp., Boros 2 p. 26.2 mp., Halasy 2 p. 28 mp., Szabados 2 p. 24 mp.)

2. a SzUE csapata 9 p. 59 mp. (részidők: Vannie I. ideje 200 m.-en 2 p. 32 mp., Vannie II. 2 p. 27 mp., Mihályffy 2 p. 27 mp., Peplár 2 p. 21 mp.). 3. az FTC csapata 10 p. 51 mp. (Zentay, Nagy, Hunyady, Székely).

Ujpest győzött, MAC pontot vesztett a vízipólóbajnokságban

MTK—MAC BAJNOKI VIZIPÓLO MÉRKÖZÉS 2:2 (2:0).

Az első félidőben nagy lendülettel játszó MTK a szünet után erősen küzdő MAC iramát nem bírta s így sikerült a MAC-nak a játéki elős másodperceiben kiegyenlíteni. Góldobó: Szabó, Rajki II., Csorba, Keserü II.

UTE—FTC BAJNOKI VIZIPÓLO MÉRKÖZÉS 10:1 (6:0).

A végig nagy fölényben levő UTE lelépte az FTC gyengén játszó csapatát. Góldobók: Vágó, Halasy, Bozsi, Németh, Bozsi, Németh, Németh, Németh, Vágó, Halasy. Az FTC egyetlen gólját Hunyadi dobta.

III. KER. TVE—BESZKÁRT BAJNOKI VIZIPÓLO MÉRKÖZÉS 4:0 (2:0).

A formáján alul szerepelt II. ker. csapat nem tudott a kitünően védekező Beszkárttal szemben több gólt elérni. Góldobó: Musitz (1), Surányi (3).

PÁHOK HARMADIK

Berlin, július 19.

A herbszordfi fürdő uszómecénájában Berlin válogatott csapata a nyugat-német válogatott vízipólóztól 4:3 (3:1) arányú vereséget szenvedett.

A vízipóló-mecset uszóverseny előzte meg, amelynek során a 400 m-es gyorsuszásban Gambi, a tegnapi Quer durch Berlin folyamatos versenyt győztesnek távollétében Pálok starthoz állott, de csak harmadik helyen vég-

Pannonia nyerte a nyolcevezős bajnokságot

Ma délután bonyolították le a csepeli dunában a magyar evezős bajnokságokat. Mint mindig, most is a nyolcasban volt a legizgalmasabb küzdelem: a Pannonia sorrendben harmadszor legyőzve a Hungáriát elragadta tőle a bajnoki címet. A négyesben a Hungária szép küzdelem után fölényesen védte meg bajnokságát a Pannoniával szemben, a pair-oarban pedig nagy fölényrel biztosította bajnokságát a Pannonia előtt. A szíkfőhajóságot ismét ifj. Szendey Béla dr. zsákmánya lett, aki öccsével együtt a row-overban a kétfős párevezős bajnokságot is megnyerte. E szerint tehát

a Hungária és a Neptun két-két bajnokságot megvédte, míg az öbödik szakban: a nyolcasban ismét a Pannonia rakadta magához a bajnokságot.

A részletes eredmények a következők: **Négyezős verseny kormányossal.** Bajnok: Hungária EE (Götz, Sággy, Vály, Kausser István,

Magyar győzelem az aacheni marathoni hajtáson

Az aacheni nemzetközi lovasmérkőzések során a marathoni hajtást, a négyesfogatok legnehezebb használhatósági versenyt, a magyar királyi bálbolnai állami ménes lipicai négyesével Pettkó-Szandtner Tibor őrnagy nyerte el.

Az erős nemzetközi konkurenciában igen nagy jelentőséggel bíró versenyben a magyar tenyésztesü kiünő négyesfogat indulása nagy dicsőséget hozott a magyar színeknek. A külsőségekben is igen tetszetős küzdelem a nagyszámu közönség lelkes ünnepléssel kísérte.

Anglia nyerte meg a Davis Cup európai döntőjét

Anglia—Amerika 3:2

A Davis Cup lawntennisverseny zónaközi döntője óriási meglepetéssel zárult, amennyiben a mai két egyes mérkőzés az angolok megnyerték és így Anglia 3:2 arányban győzött az Egyesült Államok ellen. Perry 6:3, 8:10, 6:3, 6:3-ra győzött az indiszponáltan játszó Woods ellen, Austin pedig 8:6, 6:3, 7:5-re győzött Shields ellen.

zelt az 5:29.6 mp. alatt győző berlini Fähsicke és Gold mögött.

A vízipólóbajnokság állása

	Pont	Gólarány
1. UTE	12	39:11
2. MAC	9	35:10
3. MTK	7	23:10
4. FTC	5	10:30
5. III. ker. TVE	6	9:2
6. MESE	4	8:13
7. SzUE	1	7:22
8. NSC	0	4:29
9. Beszkárt	0	0:18

BBTE—BSE 4:4 (3:2)

II. oszt. vízipóló bajnoki mérkőzés. Bíró: Schlenker.

A MUE-pályán ma délelőtt lebonyolításra került mérkőzés a II. oszt. bajnokság döntőküzdelmének indult, a rendkívül erős iram ellenére sem hozta meg azonban a várt eredményt s így a bajnokság kérdése a jövő vasárnapi MUE—BSE-mecsen fog eldőlni. Az elért gólok a BSE részéről Sennyey és Petüs, a BBTE oldalán pedig Abaffy, Laky és Lányi dobta.

Postás—MOVEOTE 9:0 (2:0)

II. oszt. vízipóló bajnoki mérkőzés.

Az OME erősen tartalékos csapattal állt fel a mérkőzésre és így a Postás a II. félidőben nyomasztó fölénybe került.

korm.: Molnár László) 7 p. 47.8 mp., 2. Pannonia EC két hossal.

Szkiif. Bajnok: Ifj. Szendey Béla dr. (Neptun) 8 p. 33.1 mp. 2. Vértés János (FTC) öt hossal.

Kétfős versenyt kormányos nélkül. Bajnok: Hungária EE (Lafrankó Alajos, Hüttner Romuald) ideje 8 p. 35.1 mp. 2. Pannonia EC (Freesz Sándor, Hollósy Frigyes) 8 p. 58.4 mp.

Kettős párevezősverseny kormányos nélkül. Bajnok: Neptun EE (ifj. Szendey Béla dr., Szendey András) row over 7 p. 32.4 mp.

Nyolcevezős verseny kormányossal. Bajnok: Pannonia EC 6 p. 32.5 mp. 2. Hungária EE. Negyedhossal nyerve.

A bajnoki számokon kívül, amelyekben mindenütt csak 2—2 induló volt, még egy négyezős verseny is volt palánkos hajók részére, amelyet a Nemzeti Hajósegylet kormányos négyese nyert row overban. Ideje 8 p. 27.2 mp. volt.

Holtverseny a járór-kerékpárversenyen

A Jóbát Kerékpár Kör ma reggel rendezte járórversenyt a Bécsi-országuton a Saraljn-vándordíjért. A verseny eredményei a következők:

Holtversenyben: 1. a Postás SE III-as csapata (Neubauer, Borbély és Nemes) és a Világosság KK I. csapata (Huszka I., Schmidt, Véték); idejük 2 óra 48 p. 39 mp., 3. az MTK csapata (Szenes, Horváth, Schmidt) 2 ó. 49 p. 58 mp., 4. a BSE IV. csapata (Vida I., Domján, Papp) 2 ó. 51 p. 33.2 mp., 5. a BSE X. csapata 2 ó. 52 p. 22 mp., 6. a Nvodász SE I. csapata 2 ó. 52 p. 22 mp., 7. BSE VI. csapata 2. 53 p. 44 mp., 8. a Postás SE I. csapata 2 ó. 54 p. 15 mp., 9. az UTE II. csapata 2 ó. 54 p. 28 mp., 10. a Beszkárt I. csapata 2 ó. 54 p. 59.4 mp., 11. a Lehel KK 2 ó. 55 p. 46 mp.

Mercedes-Benz győzött a német autó nagydíjban

A Nürburg—Ring automobilpályán ma futották le a német autó nagydíjat, amelyet 120.000 főnyi közönség előtt a német Caracciola nyert meg Mercedes-Benz kocsin egy perc előnyvel a francia Chiron (Bugatti) előtt.

UJPEST-RÓMAIFÜRDŐI ÁTKELÉSI VÁLLALAT

Ujpest, Zsilip-utca és Rómaifürdő között állandó személy- és kocsiközlekedés, negyedórás járatokban.

Közvetlen csatlakozás Ujpesten a 87-es vilamoshoz, Rómaifürdőn a MFR személygépkocsikhoz és a HÉV-hez.

Tömeges kirándulások vagy nagyobb szállítások iránt felvilágosítással szolgál a vállalat révfelügyelősége Ujpest, Zsilip-utca.

Döntetlen az országos amatördöntő

Tatabánya—Törekvés 2:2

Ma délután zsúfolt tribünök előtt zajlott le az országos amatőr futballbajnokság döntő mérkőzése a székeshérvári ARAK-pályán a Törekvés és a Tatabányai SC között. A meccsen megjelent a vármegyei előkelő közönsége, élén dr. Havranek József alispánnal és igen sokan vettek részt Tatabányáról is. A küzdelem egyenlő erő váltózatossá mérkőzését mutatta.

Az I. félidő 10. p-ben Tatabánya szabadrugásból Székely révén védhetetlen gólt lőtt. Egy perc múlva ugyancsak szabadrugásból a Törekvés Déri góljával kiegyenlített (1:1).

A II. félidőben a tatabányai csapat nagy fölényben volt, a 8. p-ben Jánossy löte a csapat vezelő gólját, amelyet azonban csakhamar Keszely II. kiegyenlítése követett. (2:2).

Budapesti löversenyek eredményei:

A mai budapesti löversenyek eredménye:

1. Városligeti díj. 1800 m. 1. Horváth Á. Rendes (Csuta 8:10). 2. Semper (Teltschik pari), 3. Ármány (Szente 4). Fm.: Herbstzeitlose 1 1/2

Handicap. 1200 m. 1. Hadik-huszárok Sárkány (Róza 5). 2. Pálma (Csuta 3). 3. Kereső (Schejbal I és fél). Fm.: Páralan II, Pici, Bon soir, Cipou, Emlék, Nebuló, Habari, Arme Gredl, Csipekróza, félhossz, ötnegyedhossz. Tot.: 10:63, helyre 18, 19, 14.

Balaton díj. 1000 m. 1. Szigeti N. Timur Lenk (Balog 4). 2. Diadal (Schejbal I és egynegyed), 3. Palesi (Esch pari). Fm.: Orlow másfélhossz, háromnegyedhossz. Tot.: 10:91.

Kétéves nyeretlenség: 1000 m. 1. Mr. C. Wood Sunday (Schejbal 2). 2. Sas (Gutai 10), 3. Csicsóné (Csuta 12). Fm.: Do it now, Légy ott, Prix-Fixe, 2 hossz ötnegyed hossz. Tot.: 10:24, helyre 15, 16.

Welter handicap: 1600 m. 1. Lajtos E. Sziget (Klimscha 5). 2. Cornette (Esch 3), 3. Felügyer (Róza 4). Fm.: Bonyodalom, Cseleptak, Módos, Vallomás, Lärmás II., Happy End, Arhoc, Good-Luck, Moring, 2 és fél hossz, ötnegyed hossz. Tot.: 10:93, helyre 29, 40, 36.

Kétévesek handicapje, 900 m.: 1. Vilmos huszárok: Párta (Kaszán), 2. Fogas (Teltschik 3), 3. Kacagány (Blackburn 4). Fm.: Galiba, Tartós, Balalajka, Fejhossz, két hossz. Tot.: 10:50, helyre 27, 15.

Franciaország atletikai bajnokságában a 800 méteres síkfutásban Keller 1:56.2 mp. alatt győzött. Meglepetés volt Sera Martin világbajnok versenye, aki 1:56.4 mp.-vel a második helyre szorult. Az 1500 m-es síkfutás győztese Ladoumégue 3:58.6 mp. kitünő idő alatt.

NÉMET—ANGOL USZÓVERSENY

Németország 4:0 arányban győzött. Altalában a tegnapi hamburgi verseny eredményeit ismételték.

A 4x200 m-es gyorsuzóstafétát Németország 9:46.5 mp. alatt nyerte Anglia ellen (10:01 mp.) A németeknél Heinrich (Poisidon, Lipse) 2:24 mp.-vel a csapatban a legjobb időt uszta, míg az angoloknál Sutton ideje 2:29.2 mp. volt.

A vízipólómérkőzést Németország nyerte 7:2 (3:0) arányban. A német kapuban Rademacher védett, a védelemben Cordes, a csatárok közül Schumburg, Schirmeister és Schultze játszott jól.

Balatonfüred nem érzi a pénzügyi válságot

A bankok lezárását okozta izgalom a verőfényes vasárnapra teljesen lecsillapult. Már nemcsak külföldi autókak lehet látni Balatonfüreden, hanem épp úgy ott vannak újból a week-endzők száza is, akik a meleg elől felfrissülést keresnek. Egyébként nagy napja volt vasárnap Balatonfürednek. A Királyi Magyar Yacht Klub Ujron Gábor dr. nyug. miniszter, vicekommodore és Klész Károly dr. vezértitkár vezetése alatt vasárnap kezdte meg a yachtversenyt. Már korábban kifeszültek a vitorlák s a Gordon-vándordíjért a Balaton összes vitorlái harcba szálltak.

Balatonfüredre ezen a héten többek közt a következő új vendégek érkeztek: Urbán Eszter irónő, Popper Lajos gyáros, Bay Manoné, Well Friedrich (Berlin), Wittich József kuriai bíró, Reich Koppel felsőházi tag, Goldberger Nándor gyáros, Szabó Sándor dr. kormányfőtanácsos, Démusz Rudolf (Bécs), Metz Rudolf altábornagy, Antal Endre dr. főügyész (Ujpest), Goldis László ny. miniszter (Arad), Bíró Pál és Müller Antal országgyűlési képviselők, Fischer Emerich (Bécs), Papp Gábor kereskedő (Temesvár), Dénes Oszkár gyáros (Bécs), Nervetti Viktor vezérigazgató, Rosenberg Miklós dr. főorvos, Somogyi Arnold mérnök.

Hétfőig, július 27-ig tart a nyári Corvin-vásár utolsó hete

Fordítsa hasznára jóminőségű cikkeink olcsó árait, melyek talán hosszú ideig nem térnek ismét vissza.

A HIR

Hangay Sándor: Hétről-hétre

Lesz-e gyümölcs a ján, melynek nincs virága? — kérdezte a költő s nem is gondolta, hogy kérdése két-három emberöltő múltán, nemzete legfőbb problémája lesz.

Es most? ... Most mi kérdeznék, ha nem fojtánánk törökünk szauunkat a döbbenet. Mert ki merne felelni rá? Vagy azt mondom: lesz! — de jóslatomért a felelősséget vállalni nem tudom. Vagy felhőrdül a tagadás: nem! — és akkor? ... Akkor, sőtében bujkáló rémhírtérjesztő vagyok, akinek már eleve elrendeltetett a reszketés.

Mit csűrjük-csavarjuk? A Magyarja hajdan dalsombu koronájának virágai hullanak. Hullanak, mintha örökös ősz sorvasztaná galyait. Koronáját viharok tépik, ágait csonkára tördelték, törzseit meg durva szekerce és villám hasogatta össze.

Hol van a magyar ifjuság? Hol vannak a 48-as ifjak 931-es bimbózásai? Schol! Az a magyar ifjuság, aki hajdan történelmet csinált, — ma nincs. Nincs, mert nem is lehet. Elvetélték. Elvetélték, a minden idők legnagyobb angyalcsinálója: Trianon.

Pedig a magyar ifjuság, a világháboruban még élt. Élt és pangánét-tollal, piros tintával írta be nevét a lengyel mezők, a Kárpátok, Rácország, Oláhország és a Pieneapart zöld lapjaira.

Igaz, lehullott akkor is a magyar virág, de nem hullott hiába. Azóta újra virágba borult a Magyarja. Új virágok nyíltak, új fiatalok serdült, akik azonban nem az anyatej nevelt. Az anyatejet elapasztotta — a szenvedés. Tej helyett könny csordult a csecsemők szájába. Mégis nőttek, fejlődtek, sarjadtak, mivel a Magyarja élet-ereje kiapadhatatlan volt.

De a viharok után szárazság következett. Tik-kasztó, legyőtrő, elkínzó, amikor a magyar apák nem cipőt, nem ruhát, nem élelmet, hanem adót ízadtak, hogy a leggalgázatosabb sarcot fizetni tudják a győzőknek. Virágaink, gyermekeink sorvadtak, tizedelte őket a nyomor, a betegségek és megölte lelkiüket a reménytelenség.

Most pedig itt volnánk a Mában. A könnyűn, véren, verejéleken nevelt virágokat gyümölcse kéllene érlelni. De nem lehet. Nem lehet munkát, állást biztosítani nekik, mert nincs munka és nincsen állás.

Kenyér és hit nélkül így sorvad a mal fiatal-ság. És revolverdörrenések, meg a Duna hajjainak csobbanása jelzik, mikor a virágok hullanak. Lesz-e gyümölcs a fán?

A lenni vagy nem lenni kérdése ez! Németország vérzik. A német vércsapolás bennünket is legyőngit. Buzánk a nyakunkon rohad és lelkelten kufarok a kenyér árát mégis emelik akarják. Ha megindítják a lavinát, mindent eltemet.

Levakarták a választási plakátokat. Eltűntek a jelöltök nevei. Eltűntek a politikai jelszavak. Itt lenne az alkotás, a meghallgatás, a teljesítés ideje. Mert az utcák pénzthajszoló emberektől hemzsegek. Apák és gyerekek loholnak. Ordító plakátok gyanánt hordják vérző szívüket. És minden plakát ezt üvölti: Kenyeret a fiataloknak!

De fülek kellene, akik hallanak és szívek, akik érznek.

10 dkq. Hortobágyi 22 fillér

— Gyujtogatás Kesztlőcön. Kesztlőc községben felgyujtották a plébános szalmatermését és a főlkáptalan szalmatermése lett a tűz martaléka. A községben most nagy a rémület, mert kétség-telen, hogy a tűz tervszerű gyujtogatás eredménye. Már az elmúlt évben is hat tüzest volt itt és a vizsgálat mindannyiszor megállapította, hogy a tűzel gyujtóanyag okozta. A kazaltulaj-donosok éjszaka is kazlak mellett virrasztanak. A csendőrség erélyesen nyomoz a gyujtogatás ügyében.

— Házasság. Malec Rózsa és Neumann Ernő folyó hó 19-én Budapesten házasságot kötöttek.

A Jardin július havi műsorát Syd Fox a világhírű angol táncoskomikus dominálja. A műsor többi száma is elsőrangú s állandóan előkelő közönség tapsol a szereplő művészeknek.

Válságban az osztrák Jockey Club

Tatán telepednek le a bécsi istállótulajdonosok

A magyar lóspört vezetőinek körében feltűnést keltett az a hír, hogy a bécsi versenyistállótulajdonosok megbízottai Tatán jártak és ott tárgyalásokat folytattak az Eszterházy-féle uradalnak jószágigazgatóságával a versenytréningpályák és istállóberletek kérdéséről.

Ez a meglepő esemény a bécsi Osztrák Jockey Club válságával áll szoros kapcsolatban és ennek az előkelő egyesületnek esetleges megszűnésével válik komolyan aktuálissá. A császárváros régi pompájában a legexeluzivabb és legelőkelőbb klubja volt a monarchiának a Jockey Club, amely most olyan súlyos nehézségek közé került, hogy főúri vezetői feloszlatairól kénytelenek beszélni.

A klub válsága különböző okokban keresendő. A monarchia szétesése óta a bécsi Jockey Club és a Magyar Lovaregylet szoros együttműködése megszűnt. Nem voltak egymásra többé tekintettel és sok esetben egy és ugyanazon napokon rendezték nagyobb versenyeket is. Így mindkét egyesület loval számára felére csökkent az elérhető díjak összege. Ez hatását erősen érezte Breusben és a híres magyar lovak távolmaradása a freudenau pályáról nagy mértékben hozzájárult az érdeklődés lanyhulásához.

Az osztrák adók is nagyon érzékenyen sújtják a lóspörtöt és éppen ezért

az Osztrák Jockey Club elnöksége headványt intézett a pénzügyminiszterhez és Bécs városi tanácsához, amelyben adókönyvitéseket kér.

A Jockey Club headványa felett az illetékesek még nem döntöttek, ha azonban a kérelem elutasításra talál, akkor

a klub vezetősége a feloszlás kimondását fogja az azonnal összehívandó közgyűlésnek javasolni.

A császárváros legelőkelőbb egyesületének válsága jutása azonban a Creditanstalt ügyétől sem független, mert

a 40 lovas híres Rotschild-istálló feloszlata adta az utolsó döntő lökést.

Mint hogy az adók lényegesebb csökkentésére kevés a remény, a patinás Osztrák Jockey Club feloszlata valószínűleg mégis bekövetkezik. Ez a tény készítette az osztrák istállótulajdonosokat arra, hogy

működésüknek új terepül Budapest felé forduljanak.

A pesti istállók és a magyar tréningtelepek a nagyszámú bécsi lovak befogadására nem teljesen megfelelőek és így esett a választás Tatára, ahol Eszterházyék tréningtelepe rendelkezésre áll.

A bécsi istállótulajdonosok tatal tárgyalásai már befejezetteknek tekinthetők,

az elhatározás azonban végérvényesen csak augusztus 16-án fog eldőlni, mert ez a dátum az, amikor a Jockey Clubban sor kerül a feloszlata kimondására, hacsak az osztrák kormány nem intézi el kedvezően reménytelen kérélmüket.

Szombaton ebben az ügyben újból voltak tárgyalások, itt kijelentették, hogy a kormány mégis megfontolásra veszi döntését. Ennek ellenére sem bízunk a kibontakozás lehetőségében.

Alkalmunk volt beszélni a magyar lovassport egyik vezető egyéniségével, aki munkatársunk előtt a következőket mondotta:

— Számunkra feltétlenül nagy nyereséget jelentene, ha a bécsi istállót Magyarországra telepítenék át és ha az osztrák lovak állandó vendég lennének a magyar pályáknak. Mégis kötelességünk reménykedni abban, hogy az Osztrák Jockey Club válsága kedvező elintéztést nyer.

Kormánykörökben is szívesen veszik az osztrák orientálódását, mert a bécsi lovak hozzájárulhatnak idegenforgalmunk lényeges emelkedéséhez, amit Ausztriával szemben az eltörölt vízumkényszer is elősegít. (h. z.)

Ujabb nyomozólevél Károlyi Mihály ellen

Tudvalevőleg a Károlyi Mihály gróf ellen megindult hazaárulási per kapcsán a büntető-törvényszék a gróf körözését elrendelte. A kiadott nyomozólevelet az ügyészség indítványára most megújították.

Sigray Antal a kispártokat és a pártönkivüli ellenzék egyrészt blokkba akarja tömöríteni

Sigray Antal gróf és Pallavicini György örgróf a mult hét folyamán fölvetették azt az ötletet, hogy a parlamenti kis pártokat és a pártönkivüli csoportjából a kifejezetten ellenzéki érzelmi képviselőket blokkba kellene tömöríteni. Elgondolásuk szerint a csoport elnöke Kállay Tibor dr. lett volna, míg a pártvezetői funkciót Friedrich István töltötte volna be. Evégből többekkel tárgyalásokat kezdtek, így Vázsonyi János is. Vázsonyi János részéről azonban viszszautasításban volt részük, úgy halljuk, hogy a részvételre felkértek legnagyobb része hasonlóképpen nyilatkozott. Sigray gondolata tehát már a kezdet kezdetén megfenelett. Arról értesülünk azonban, hogy az ősz folyamán Sigray és Friedrich újból megkísérlik tervüket megvalósítani.

Nem tudnak eladni egy Eötvös-utcai bérházat

Az ujonnan kitűzött ingatlanárverések sorában nagy érdeklődésre tarthat számot az Eötvös-u. 9. alatti 3 emeletes bérházé, mely ifjabb Kenessey István, néhai Kenessey István császári és királyi kamarás fiának tulajdona. Kenessey István halála után hatalmas vagyonát fölosztották fia és özvegye között. Ifjabb Kenessey István az örökölt ingatlanokra többrendbeli kölcsönt vett föl, amelyek végeredményben az Ingatlan Bankban összesítették. Mint hogy a kölcsönt ifjabb Kenessey nem tudta visszafizetni a törvényszék elrendelte az ingatlanok árverését. A rossz gazdasági viszonyok az ingatlanárverésekre is kihatással bírnak, mert például a Vámház körút 11 alatti Kenessey-féle ingatlan egy hónappal ezelőtt a kiáltási ár feléért lehetett csak eladni, az Eötvös-utca 9-re pedig most harmadszor tüztek ki árverést, mert megfelelő vevő ezeideg nem jelentkezett.

Ma döntenek a kommunisztagyanus „Természetbarátok” sorsáról

Szigetmonostoron a csendőrség elfogta a „Természetbarát” turistatársaság egy 60-tagu csoportját, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy ott kommunista gyűlést tartottak. A dunakesz—alági csendőrség folytatja le a nyomozást, melynek eredményeként 18 fiatal embert a budapesti ügyészség fogházába szállítottak, a többieket pedig elengedték. Vasárnap délelőtt a 18 terhelőtől álló bünygy szereplőit, azok nagy száma miatt a soros vizsgálóbíró nem hallgathatta ki.

Ezért csak hétfőn kerülhet sor arra, hogy a kijelölt vizsgálóbíró döntson az ügyészség mai indítványára felett, mely szerint a vizsgálóbíró elrendelését kérte.

LEGYŐZTE A DR. MORISSON az összes ször-elítávoítottakat, mert új kreációja, a MORISSON-TEJ egy perc alatt eltávoítja a felesleges ször-szalakot.

Központi Tejcarnok naponta friss

YOGHURT

Feisal emir, Irak királya

pénteken reggel inkognitóban Budapesten tartózkodott, bejárta a várost, reggelizett a Ritzben és 2 óra múlva tovább utazott Bécsbe

Pénteken hajnalban két autó állott meg a Ritz előtt. Nagyon elegáns urak: köztőlük egy francia-szakállas barna férfi utiruhában. Európai kalappal a fején. Ez az európai kalap azért fontos, mert a kalap tulajdonosát én rengeteg fényképen láttam — de fezen és turbánban.

A kecskeszakállas ur senki más, mint öfelsége Feisal emir, Irak királya... Feisal király Budapesten és hajnalban.

Ezenkívül a legnagyobb inkognitóban... Kisérletben négy férfi. A pénzügyminiszter, a földudvarmester, a szárnység és egy inas. Ezeknek kívül pesti ismerős: Förstner Pál külügyminiszteri titkár, aki a pályaudvaron fogadta öfelségét és most kalauzolja a királyt és kíséretét a városban.

Feisal emir a legszigorubb inkognitóban utazik. Sem okom, sem jogom, hogy — „nyilatkozatot” kérjek tőle.

Csak nézem Feisal emir budapesti két óráját.

Az autók elindulnak. A Lánchídönél egy kis szünet. Feisal emir látható elragadtatással nézi a budai várat, amely ebben a hajnali szürkületben fantasztikusnak szép és lenyűgöző látvány.

Rohanás tovább. Királyi palota. Feisal emir fejriszül. Halászbástya. Nézni innen az ébredő várost, a Dunát, a hidakat — királyoknak való panoráma. Feisal emir keveset beszél. De itt élénkebb, mosolygóbb lesz és fejriszülbe hallgatja Förstner titkár, aki a várost ismerteti öfelségével.

Azután Andrássy-ut, Milleniumi emlékmű — megatott pillanatok a Nútelen katonánál, majd vissza a Ritzbe. A város most ébred. Senki sem figyel. Az a pár siető ember az utcán nem tudja, hogy Irak királya autózik ebben a pillanatban az Andrássy-uton...

Reggelt. Öfelsége nagyon jó étvágygal eszik. Ha most odamennék és meginterjvoídnám, egész biztos, azt mondaná:

— Nagyon szép volt... Örülök, hogy láthattam Budapestet...

Azt hallom, hogy Feisal emir tökéletesen beszél franciául. Pontos, hibátlan párizsi franciáság egy kicsit raccsol is, úgy párizsiasan mondja, hogy:

— Mercl... *

Vizsik a szálloda aranykönyvét. Öfelsége mosolygva ír valamit. De csak kezd írni. Amit írt, azt áthuzta. Azután újra ír. És a szálloda aranykönyvében most ott olvasható ez az egyszerű szó:

— Feisal... Az arab király, aki Bagdadból Ankarán keresztül pénteken hajnalban kiszállt Budapesten és 6 óra 10-től 8 óra negyven percig megnézte a fővárost.

Nyolc óra után pár perccel kihajtatott a Keleti pályaudvarra.

Azt kell jellegyezni még öfelségéről, hogy rendkívül melegen érdeklődött Magyarországi mai helyzete felől és nagy precizitással volt informálva azokról a változásokról, amelyek a háboru után történtek középeurópában.

Feisal emir beült a Simplon-expresszbe és 8 óra 40 perckor tovább utazott Bécsbe.

Azt mondta, hogy visszafelé utazik, pár napot óhajjt tölteni Budapesten...

... egyébként pedig mindig mondom, hogy nem szabad reggel hét óra előtt lefeküdni. Voila! Hát láttam volna Feisal királyt, ha nem rajongok a pesti hajnalért!... Nagy István.

SZIKSZOFON VILAG RADIO MARKA

Ne menjen nyaralni ANIMO hűsítő rudaeska nélkül.

Taxis Emil báró

A mondain világ közismert alakja — bonvivánnak jelentkezett az egyik pesti színháznál

Ezt a magas, szélesvállú gentlemant úgy ismerik Párizsban, Londonban, Deauvilleben vagy Monte-Carloban mint Budapestet. Taxis Emil báró — típusa a legmodernebb fiatalembereknek. Nagy ur környezetben, nagy ur élet, annak idején saját autók, azután csak pezsgő, rengeteg asszony, kártya, dancing hajnalig Cannesban és Bécsben és ez a modern arisztokrata fiatalember a héten így állított be az egyik pesti színházgatóhoz:

— Uram! Színész akarok lenni...
— Tessék?
— Színész. Bonviván. 186 cm magas vagyok. Sportolok, autót vezetek, ha kell énekelek, végig táncoltam Európát — nevem is van, tessék engem szerződtetni...

Az igazgató nem felelt azonnal.
Taxis báró, a nők kedvence (Párizs, Berlin, Bécs, Budapest) ült a kávéházban. Két deci nemes kádárka mellett és egy üveg szódavíz. Itta a bort, nézte a nőket és várta a színházgatót.

— Miért akar színész lenni?
— Élnem kell — felelte egyszerűen.

— Hogy-hogy?
— Sokat és nagyon kell dolgozni minden fil-

lérért! És nem szégyellem, hogy mint színész akarom megkeresni a kenyeremet. Ehhez azt hiszem értek egy kicsit. Megvannak hozzá a feltételek. Ugye elég csinos legény vagyok, énekelek és ha kell — arra gondolom, hogy nem bárónak, hanem bonvivánnak születtem.

— Lesz szerződés?
— Remélem...

Mire a színházgató megérkezett, Taxis báró asztalán sok volt az üres borosüveg. Nem tudtak megegyezni. Este a színházba hívatta az igazgató a fiatal bárót.

Megint sok bort ivott.
Nem tudtak szerződtetni.

Most szeptemberben találkoznak újra.
A friss bonvivánjelölt addig biztos, hogy kijózanodik...

Nem is érdekelten. Például: „Ilyen az élet”. Operett sok felvonásban. Főszerepben Taxis báró. (Berlin, Bécs, Párizs, Budapest...) (n. l.)

Sietünk közölni Önnek

AZ ÓCEÁN-REPÜLŐK most divatban vannak, ami nem is esoda, mert Endres is, Magyar is, oly közvetlenül és kedvesen állnak mindenkinek a rendelkezésére, annyira nincs bennük nagyképűség, mintha egész bravurjuk abban merült volna ki, hogy Bicskéről Mátyásföldre repültek. Ezen a kedvességen felbuzdulva, egy Darvas Ernő nevű vidéki színházgató felkereste Endrest, akit megkért arra, hogy jelenjék meg Budafokon, a megnyitó előadásán, mert akkor biztosan telt ház lesz. Endres rögtön leült és ezt a levelet írta Darvasnak:

Megígyem, hogy július 30-án a színházmenyitón Darvas színházgatónál megjelenek. Endres. — Darvas másnap már plakátrozottatta a világhírű repülő levelet és délutánra „tábla” volt a megnyitóra.

A BANKOK HÁROMNAPOS pénztári zárlatának senki sem örült. Egyik gonosznyelvű bankember mégis megjegyezte:

— Képelem, hogy örül ma Paupera, — nemcsak az ő bankjának a pénztára van zárvál!

PÁRIZSBÓL írják, hogy ottan máról-holnapra nagy hírre vergődött egy kis budapesti film-színész: Nagy Emmy. A nagyon csinos, elegáns hölgy úgy került ki a francia fővárosba, hogy a Budapestben lakó francia gróf, — akinek egyébként éppen ömialta volt párbaja a télen a kormányfőtanácsossal — gardírozta ki és helyezte el ott egyik filmársaságánál, mondva, hogy majd érte megy, ha a film befejeződik. A forgatásnak már régen vége volt, de a gróf elfeledkezett a színésznőről, aki azonban ezért nem is haragudott. Mert közben „befutott” Párizsban és most százezer frankra perelte be Franciaország egyik első iparmágnását, Mr. Juvelt, akinek udvarlását nem volt hajlandó elfogadni és aki emiatt, egy vacsorabeli vita alkalmával a karjába szurt. A párizsi törvényszék szeptemberben tárgyalja a kárterítési pert, amelyet — mint a francia lapok írják — Emmy de Nagy, okvetlenül megnyer.

KORNFELD ZSIGMONDNÁK, a boldog és békebeli Magyarországnak erről a nagystíliú bankárjáról írt könyvet Radnóti József, a kiváló közgazdasági újságíró. Régen olvastunk ennél érdekesebb és igazmasabb életregényt. Mert, ahogyan husz egy-néhány év távlatából a mai közgazdasági élet firmamentumára vetődik a nagy Kornfeld márkás és érényei, munkásságán és elsősorban emberiségén keresztül felmagasztosult alakja, ez több egy örökre elköltözött bankférfi portréjénél, amely dícsérni és kedveskedni akar. Ez a könyv úgy, ahogyan Radnóti mesteri tolla alól kikerült, egy örök emlék, ha nem is köbe, de Roden-i szavakba öntött. És hogy ez a könyv éppen most jelent meg, amikor egy gazdasági, perzselő és megsemmisítő számom seper végig a világon és nem utolsó sorban hazánkban, százezresen érdekes magunkba szívni azt a sok tanulságot, amit a nagy Kornfeld élete, munkássága és világszemlélete produkált és ami tökéletesen van lerögzítve Radnóti írásában. Akár bibliája is lehetne a ma bankvezéreinek.

KÖHNER VILLY báró — mint a rémhírtérjesztők egész Budapestén mesélik — leállította autóját. A hír egyébként a beavatottak szerint is megjelét a valóságban, — mégsem akarjuk elhinni. Végeredményben is olyan rosszul nem mehet a népszerű Villy bárónak, marad tehát csak egy ok: szóanyagjának akar.

KÉT HÉTIG volt beteg Bun József, a Leszámítóló Bank vezérigazgatója, egy erős hűlés kényszerítette ágyba. A hét végén azonban annyira javult az állapota, hogy már felkelhetett és az irodába is bemehetett.

A színházi ruhatár mint anyagi és — erkölcsi alap

Kezdetben vala a ruhatár és azután lett a színházgató... — mondta nemrég a budapesti színházi viszonyok egy kitűnő ismerője. Ez a bonmot most aktuálisabb, mint valaha.

Egy-két magánszínház szervezkedésével kapcsolatban napok óta alig esik szó másról színházi körökben, mint a ruhatár bérletéről.

A direktorok ugyszólván sem törődnek, csak arra összpontosítják minden figyelmüket, hogy a színházi ruhatárt minél jobb és kedvezőbb feltételek mellett adhassák bérbé. Ekörül fordul meg minden, annál az egyszerű oknál fogva, mert

a ruhatárért kapott bérleti összeg az anyagi bázisa nem egy magánszínház igazgatójának.

Ez speciális pesti színházi körtünet. Hiszen itt láttunk nemrég már olyan esetet is, hogy

a színházi ruhatár bérloje ezen a tisztán üzleti jogcímen a kezébe kaparította az egész színházat,

amelyet aztán a főruhatáros igazgatótt művészileg is... A nagy tőkehiány és a rossz színházi viszonyok termelték ki ezt a színházgatótípust, amely nem szórványos jelenség, mert hiszen a legtöbb magánszínház igazgatója annyira a ruhatárból befolyó bérleti összegre van utalva, hogy ez adja meg a színházak igazgatóságához szükséges anyagi és sokszor — erkölcsi bázist is...

Csak ezzel magyarázandó, hogy néhány színháznál most is

sokkal több szó esik a ruhatár bérletéről, mint a művészi programról.

A színházgatók egyelőre sokkal inkább törődnek a ruhatár bérbeadásával, mint a tagok szerződtetésével, nem is szólva arról, hogy a közeledő új szezon művészi programja a legtöbb színháznál még zsákbanmacska és elfogadott új darabokról, amelyekkel a szezon kezdeni fogják, alig hallottunk még valamit. Először az anyagi alapot kell a direktoroknak megszerezni és miután ma már ritkák a színházi mecenások,

a ruhatár bérbeadásából remélik azt a minimális összeget előteremteni, ami a művészi szervezkedés megkezdéséhez, a gázsifizetéshez és a tantételek kiutalásához szükséges...

Hogy ez milyen labilis anyagi alap, arra már elég példát láttunk a legutóbbi években. Ez a teljes anyagi felkészületlenség okozza a gázsihátralékokat, a szerzői tantételek visszatartását és mindazt, amivel mostanában olyan gyakran találkozunk a színházaknál és amely körülmények együttvéve aztán a színház bukására vezetnek. Ez a frivol helyzet azonban nemcsak a színházak művészi színvonalának lezülése miatt képtelenség, hanem azért is, mert

a színházi ruhatárak bérbeadásának előtérbenyomulása olyan súlyos adót jelent a közönségre, ami lényegesen megdrágítja a színházjárást.

Reinhardt felismerve a helyzetet, ép most szándékozik teljesen eltörölni színházában a ruhatári díjat, amely bennfoglaltatik majd a színházjegy árában. Nálunk ezzel szemben az elszegényedett középosztályhoz tartozó közönség, amely meg kell, hogy elégedjen a legolcsóbb jegyekkel, ha néhanapján színházba megy, néha

ugyanannyit kénytelen fizetni a ruhatárért, mint amennyibe színházjegye került...

Csak természetes, hogy ez a súlyos megadótás sok szegény embert visszatart attól, hogy színházba menjen, mert hiszen ma minden fillérnek megvált az értéke.

A pesti színházgatók ezen a téren is tanulhatnak Reinhardtól, aki nemcsak mint rendező nagy, hanem kitűnő praktikus érteke is van minden színházi kérdésben. Viszont igaz, hogy Reinhardt nem a színházi ruhatár bérletéből szerzi meg azt az anyagi és erkölcsi alapot színházainak vezetésére, mint egynémelyik pesti kollegája...

Elég volt ebből a rendszerből! Ruhatárosok helyett végre színházgatókra van szükség!

László Ferenc.

MI VOLT AVASÁRNAPI LAPOKBAN?

PESZAPLÓ

Hírdetés stílusban kérdezzük: ijedős-e ön? Akkor ne olvasson lapokat. Brünigék párizsi fogadtatásán kívül semmi biztató nincs, sőt Váry Albert országgyűlési képviselő ijesztget bennünket a munkanélküliség következményeivel. Ma az ember elolvass egy új újságunkat, utána lumenál kell szedni. Viszont vizsgáztató az, hogy Woo-kang kantoni tanár megírta kínai nyelven a magyar irodalom történetét. Munkája állítólag jobb, mint Császár Eleméré. Klebelsberg nem írt vezércikket, helyette más közli velünk, hogy ma nem orientálódni kell a külpolitikában, hanem koncentrációra kell törekedni. Szót fogadjunk. Vajda József a leghetesebb magyar újságírók egyike izgalmas riportban közli a Kuriának egy döntését, amely szerint a szerelmi viszonyt nem jár anyagi ellenérték. (Nehéz ma keresni...) Karinthy Ady utánozza prózájában, állandóan nagybetűs szavakat használ, de nem az emberre, nem az Istenre, hanem ilyenekre: Irány, Külső Világ. Mondja kedves Frici, ettől jobb lesz a cikke?

MAGYAR HIRLAP

Okos a Zsolt Béla megállapítása, amely szerint a párizsi és newyorki esküdtészek véleménye a tapasztalat szerint az, hogyha egy férfi egy szép napon arra ébred, hogy nem szereti a nőt és ezt közli a nővel, akkor a férfi öngyűlölet gúnyos lefújhat. Az amerikai him tehát élénkelheti: jaj de csuda jó dolog ez a szerelm... Clara Bow diszkrét, mert a Magyar Hirlapban elmondja, hogy milyen férfiakat szeretett. (Nem kezdünk ki vele.) Kedves Pásztor Mihály, aki nehéz napjainkban a multba visz bennünket. Elmondja, hogy a nyolcvanas években felfedezte Thaly Kálmán, hogy milyen hangszer is lehetett a kurucok tárogatója. Felfedezték, de nem tudták megszólaltatni. Mire jött a Schunda, a híres hangszergyáros és eltalálta a tárogató megszólaltatásának titkát. Na kérem!

MAGYARSÁG

Éles támadás Az Est-lapok ellen, mert állítólag Rothermere lord sürgönyét az óceán-repülőkhöz rosszul fordították le. A lord nem táviratozta azt, hogy «az ő tekintélye segített a magyar óceánrepülőknél». Milotay vezércikkében «jau» magyarsággal a levegő huszárjainak nevezi Magyarát és Endrest. Ótnak használt szobában lakik és éhezik Gőrgy Attila 83 éves leánya...

BUDAPESTI HIRLAP

Kenedy Géza megrázó képen ismerteti az ügyvédek küzdelmeit. Chorin Ferenc optimista cikkeket írt a gazdasági helyzetről. Ybl Ervin közli, hogy megkezdte Erzsébet királyné budapesti emlékművének építését. Diószeghy Miklós az emberi szórakozottság dokumentumaként közli, hogy napi kétszer rosszul címzett levelet zudítanak a magyar posta nyakára, úgyhogy külön detektívmunkával fejtik meg a címzettek lakóhelyét.

PESTI HIRLAP

Aki ezt a verset szépen elszavalja, azt felhatalmazzuk, hogy 3 napig a doktori címet használja:

Párbeszéd.

«Te, Marl!» «Mi a?»
«Tegnap itt volt a szomszédék fia.»
«Allott jött? A sönvény közt a résen?»
«Nem. Allalugrott a kerítésen.»
«És te?» «En épp» szedtem a meggyet.»
«Csak úgy ájtjott? Csak úgy gondolt egyet?»
«Igen.» — «Aztán?» «Megölelt.»
«Aztán?» «Megcsókolt.» «Aztán?» «Elszaladt.»
«És te?» «Engem elöntött a harag.»
«Miért? Mert megcsókolt?»
«Nem. Hanem azért, mert elszaladt.»

(—kas.)

Külön cikkben állapítjuk meg, hogy azoké a jövő, akik korán kelnek. Tehát a villamoskálauzők, vicházmestereké. Vagy nem? Hegedűs Lóránt cikke ismét jó.

UJSÁG

Kóbor Tamás azt tanácsolja Endresnek és Magyarának, hogy az istenért nehoj politikájának. Márai vigasztalja a hullámfürdőből kitiltott néger orvost s kijelenti, hogy ne vágyakozzon a néger abba a társaságba, amely őt kitiltotta. Nem nagy öröm. Ebbe aztán igazán nem szólnunk bele.

NEMZETI UJSÁG

Az N. U. tartalmas számában izgalmas cikk számol be arról, hogyan hálózta be a Föld-hitelbank a Csallóközről átcsábított magyarokat. A rendkívül éleshangu cikk kinos adatokat sorakoztat a Földhitelbank ellen. A párizsi gyarmatügyi kiállításról megállapítják, hogy négytízmillió frankba került. Eddig 7 és fél millió látogatója volt. Még 25 millió emberre számítanak, a beléptijegy ára 3 frank. Óriási üzlet, más bevételi is vannak. Márkus lírai cikke igen érdekes.

A week-end öröme:

egy jó gramofon és

HOMOCORD MESTERLEMEZEK

NÉPSZAVA

Bánk bából idézi Tiborc szavait politikai helyzetünk jellemzésére. Örülünk, hogy a Népszavának sikerült megszereznie vezércikkírói minőségben Katona Józsefet. Egyébként Sós Endre, aki polgári lapokban külpolitikai szakemberként szokott szerepelni, ezuttal lírai verset írt „Dunai hullá” címmel s következő guztusos dolgot írja a hulláról:

„Mezítelen felpukkadt testét,
a halak gyengéden kikezdtek...
(Vacsorára ott fenn a parton
halat fogyaszt a Bristol és Carlton.)”

De kérem, Sós ur, miért inzultál bennünket?!

*

Hogy mennyire jogos volt elszőnyülködésünk, mi sem bizonyítja, hogy lapzártá előtt a következő levelet kaptuk:

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur!

A Népszava mai számában formailag és tartalmilag egyaránt tetlenetens vers jelent meg Sós Endre néven „Dunai hullá” címen. Tekintve, hogy más hasonló nevű ember eddig a sajtóban nem szerepelt, mindenki rá fog gondolni, ezért nagyon kérem, a mellékelt néhány sort leadni szíveskedjék.

Fogadja kiváló nagyrabecsülésem kifejezését!

Sós Endre

Ime Sós nyilatkozata:

Nem vagyok a vers szerzője. A Népszava vasárnapi számában vers jelent meg „Dunai hullá” címen a nevemmel. Kijelentem, hogy a Népszavának verset nem küldtem be és ezt a rossz verset nem én írtam.

Sós Endre

a Magyar Hirlap munkatársa.

Kinek fizet Löbl?

A Magyar Színház bérlete a jövő szezonban Vajda László és Farkas Imréné. Pénzemberük Löbl János. A Magyar Színház mult szezonjából fennmaradt rengeteg adósság, amiért az új rezsim nyilván nem vállalja a felelősséget. Löbl János egyszerűen elfelejté, hogy a mult szezonban is igazgatta a Magyar Színházat és ezzel az új szerződéssel igyekszik kibujni kötelezettségei alól: mondván, hogy ő a mult szezonban nem volt igazgatója a Magyar Színháznak. Ezzel szemben állítjuk és bizonyítjuk a következőket:

1. Április közepétől a szezon végéig Löbl János vállalta a Magyar Színház zavartalan üzemeltetését.

2. Gázsit fizetett, szerepet osztott és esténként bennült a kasszában.

3. Május végén a gázsí 15 százalékat fizette ki a tagoknak azzal, hogy a többit csak akkor fizeti ki, ha Molnár Dezső haladékot ad a házérre. A haladékot megkapta novemberig, a színészek gázsijával még most is tartozik.

4. Löbl János nem vállalja a színészek gázsiját, különböző köztartozásokat, a vállalkozók hiteleit, ellenben vannak a mult szezonról tartozások, amelyeket Löbl János vállal.

5. A mult szezonban Molnár Dezső garantálta a színház Hartmann nevű ruhatárberlőjének, hogy jövő szezonra a Magyar Színház Juhl Marcellé lesz. Erre Hartmann 10.000 pengőt adott kölcsön Juhl Marcellének és Löbl Jánosnak. Ezt a pénzt elköltötték (nem a kis színészek gázsijára) és amikor Hartmann perelte a pénzt, Löbl vállalta a Hartmann-féle 10.000 pengő visszafizetését.

6. Itt egynémely hitelezőt egyszerűen kijátszottak. Ugy látszik, nincs semmiféle illetékes hely, amely meg tudná védeni a színészek és egyéb hitelezők érdekeit.

7. Mindenesetre a színházi világban élénken esodálkoznak Farkas Imréné, aki beleegyezett abba, hogy a neve ilyen vállalkozással kapcsolatban szerepeljen a nyilvánosság előtt...

JARDIN

Erzsébet királyné-ut 1. Telefon: 97-0-07
10 órákor a szenzációs műsor

SYD-FOX

angol burleszk tánckomikus

Forrai Rózi súlyos beteg

Színházi körökben részvétel beszélnek arról, hogy Törzs Jenő felesége, Forrai Rózi súlyosan megbetegedett. A kiváló művésznő, aki különösen a Magyar Színház fénykorában annyi nagy sikert aratott, az utolsó években már visszavonult és a közönség csak ritkán látta a színpadon. Visszavonulásának nagyrészt az volt az oka, hogy Forrai Rózi sokat betegeskedett az utóbbi időben és ezért az elmúlt szezonban már egyáltalán nem lépett fel. Betegsége most komolyabbra fordult és nemcsak pályatársainak, hanem a közönségnek a féltő szeretete is ott virraszt a kitűnő művésznő betegágyánál.

Felfrissül azonnal,

ha homlokát „Animo” rudacskaival bedörzsöli. Az Animo szilárd kölnivizrudacska rögtön üdít, hűsít

Esterházy gróf tatai uradalma hetek óta nem fizethet a munkásoknak

Sok százezer pengő folyt el Neuenstein báró jószágkormányzó kezében — Nyomorgó munkások a grófi uradalomban — A jószágkormányzó felfüggesztésének szenzációs kulisszatitkai

— Kiküldött munkatársunktól. —

Esterházy Ferenc grófot a tatai uradalom tulajdonosát és Tatatóváros lakosságát nagy izgalomban tartja az a hír, hogy az uradalom jószágkormányzójának Neuenstein bárónak gazdálkodása révén több százezer pengő elveszett. Az elveszett összegeknek hiánya ennek folytán annyira megérződik a gazdaság ügymenetén, hogy felő, ha rövidesen nem tudnak pénzbeli segítséghez jutni, az uradalomnál átmeneti zavarok állhatnak elő. Jeleleg a könyvszakértők tömege dolgozik a grófi uradalom iródaiban, hogy megállapítsák, vajjon milyen összegű az a kár, amelyet Neuenstein báró gazdálkodása okozott.

Az első nagyböszegű 346.000 pengős hiány megállapítása után a jószágkormányzót azonnali hatállyal elbocsájtották

és azóta Esterházy Ferenc gróf saját magyazeti az uradalom ügyeit,

Ki az a Freiherr Neuenstein?

Öt évvel ezelőtt 1926-ban hatalmas növésű ember jelent meg Tatatóvárosban, akit Esterházy Ferenc gróf, mint az új jószágkormányzót mutatott be. Neuenstein bárót a kis vidéki városban nem fogadták szívesen, mert megbántva érezte magát a város hazafias érzesű lakossága, hogy amikor annyi tehetséges magyar ember állás nélkül küzdök, akkor a gróf külföldről tölt be egy állást és idegen emberre bizza a város színmagyar lakosságának sorsát.

Mert valóban a sorsa van letéve a város lakosságának a jószágkormányzó kezében. A jószágkormányzó csaknem korlátlan hatalmu ura a városnak, akinek működésétől függ Tatatóváros jóléte, vagy pusztulása. Azután azt sem tudták megmérteni a tatatóvárosiak, hogyha már külföldről bizza Esterházy gróf vagyonát, akkor

miért nem szakembert hozott ügyének vitelére és miért egy volt autókereskedőt,

a Stierling és Neuenstein bécsi autókereskedő cég belfelját nevezte ki vagyon legfőbb örökét?

Az első hiány...

Neuenstein báró Tatatóvárosra való érkezése előtt Müller Sándor volt az uradalom jószágkormányzója, akit a Remeteségben levő ménegazdasághoz helyeztek át, hogy helyét Neuensteinnel töltsék be. Müller nem mutatta, hogy a degradálás bántja és továbbra is végezte munkáját. Két héttel ezelőtt azonban jelentést tett Esterházy grófnak, hogy

a vezetése alatt álló ménes számláját 10.000 pengő többlettel terhelte meg az uradalom jószágkormányzó hivatala, mint amennyit kéhez vett.

Ez délelőtt történt. Azonnal nem szólította fel a gróf igazolásra Neuensteint. Várt. Ugy látszik, hogy valamit sejtett, de addig nem akart szólni, amíg biztosan nem tud. Ugyanaznap délutánján, amikor Müller ménesigazgató jelentése befutott,

névtelen levél érkezett a gróf címére, amely ugyancsak hülsen kezeléssel vádolja Neuenstein bárót.

A levél számszerű adatokkal is szolgált és közölte, hogy a grófi uradalom terhére Neuenstein

olajüzletet kötött, amelyből kifolyólag az uradalom 346.000 pengő károsodás érte.

Esterházy Ferenc gróf most már azonnali vizsgálatot rendelt el, amelynek folyamánaképpen

a jószágkormányzót rögtön hatállyal felfüggesztették.

Értesülésünk szerint amikor Neuenstein bárónak tudomására hozták a gróf határozatát, amely szerint őt azonnali hatállyal elbocsájtják, nyilatkozatot irattak alá vele, amelyben tudomásul veszi, illetve kijelenti, hogy végkielégítési és nyugdíjengényéről is lemond...

Lobkovitz herceg tanácsa

Esterházy Ferenc gróf a katasztrófális hiányok felfedezése után azonnal vonatra ült és Bécsbe utazott, hogy tanácsot kérjen nagybátyjától Lobkovitz hercegtől, aki eddig is több ízben sietett a gróf segítségére. Esterházy gróf a legnagyobb részletességgel tájékoztatta a herceget az uradalom válságáról, amelynek átmeneti nehézségeket okozott Neuenstein báró gazdálkodása.

Lobkovitz herceg elsöngyvedve hallgatta a

gróf szavait, majd megkérdezte, hogy miképpen kerülhetett az uradalom ilyen helyzetbe, amikor a gróf nem él olyan életmódot, amelyet nem engedhetne meg magának a hatalmas uradalom tulajdonosa? Erre nem tudott választ adni Esterházy gróf, akit nagybátyja felszólított, hogy könyvszakértőkkel vizsgáltsa át az uradalom könyveit.

A Creditanstalt 90 ezer pengője

A könyvszakértők pedig megkezdték a napokon keresztül tartó munkájukat, amely most közeledik a befejezéshez. Az eredmények megdöbbentők. Kiderült többek között, hogy a bécsi Creditanstalt két ízben folyósított nagyobb összegekkel az uradalomnak,

a folyósított összegnek azonban csak egy része érkezett be az uradalmi pénztárba.

Az első kölcsön, amit a grófnak nyújtottak 40.000 pengő volt. Ebből Tatatóvárosra csupán 20.000 pengő, a második folyósított összeg 50.000 pengő volt, amelyből viszont 40.000 pengő érkezett meg. Illetve a könyvekben csak ennyi szerepel.

A Tatatóvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságnál az Esterházy Ferenc grófi uradalomnak 15.000 pengős folyószámla hitele volt, amelyet nem tudni mi okból a Takarékpénztár nyolc nap hatállyal felmondott.

A könyvek szerint ezt az összeget az uradalom még a lejárat előtt befizette, a bank viszont igazolja, hogy egyetlen fillér befizetés nem történt az uradalom folyószámlájára.

Még mindig nem lehet tudni, hogy milyen nagy az az összeg, amely hiányképpen mutatkozik, mert a könyvszakértők még nem végeztek munkájukkal.

A gróf éhez munkásai

Hogy Neuenstein báró gazdálkodása mennyire kimerítette az uradalom pénztárát, annak jellemző bizonyítéka, hogy

hetek óta nem fizették ki az uradalom téglagyárának, halgazdaságának és kertészetének munkásait.

Tegnap azután szomorú küldöttség jelent meg Tata-Tóváros helyettes főszolgabírájánál, Mihályi Géza dr.-nál és

elpanaszolták, hogy éheznek családjukkal, mert hetek óta nem kaptak fizetést.

A tizenöttagú munkaküldöttség tagjai: Vincze István, Balogh Gábor, Szinák Mihály, Acsay Mihály, Kecskeméti Vendel, Balla Mihály, Hegyi József, Sós Sándor, Sós Pál, Jakatics István, Bősze Kálmán, Szemethy Ferenc, Mike Pál és Nagy Mihály gyermekeikkel és feleségeikkel jelentek meg és elmondották, hogy amikor Ko-

mond János munkavezető alkalmazta őket, igéretet tett, hogy legkésőbb július 11-én megkapják járandóságukat.

Fizetést azonban még most sem kaptak.

Amikor a munkavezetőnek megmondották, hogy éheznek a gyermekeik, Komondy azt mondta, hogy várjanak még 18-ig, inkább fölemelik a fizetésüket. Vártak, de fizetést 18-án sem kaptak. A küldöttséget egy ottani ügyvéd, Böszörményi László dr. vezette...

Tata-Tóváros a tilalmak városa

Tata-Tóváros a tavak, a hővízű források és természeti kincsek istenáldotta gazdag városa, amelyet a természet annyi szépséggel áldott meg, hogy észszerű vezetés és propaganda mellett az ország egyik legpompásabb fürdőhelye lehetne. A városnak és a fejlődésnek azonban átká, hogy amerre lép az ember, minden a grófé, minden terület tilos és talán még a lélegzethető is a gróf engedélyét kell kikérni...

Pedig hallatlanul nagy a város lakosságának a vállalkozókedve, mert tudják, hogy

európai hírűvé lehetne tenni a város rengeteg sok kristálytiszta vízi gyógyforrását.

Hiszen most is hires a tatai Fényes-forrás, amelynek télen-nyáron 23 fok meleg a kenes vize és a tóvárosi Kristály-forrás, amelynek hőmérséklete 19 fok. A csodásan szép Angol-kertben a műemlékek tömege is olyan, amely fellélen vonzán az idegent. Teljes épségben van meg az 1546-ban a törökök által épített mecset és a néhány száz éves vár. Egyik híressége az Angol-kertnek a japán fa, amely az egyetlen Európában és az csak azért tud a mi klímánk mellett is életben maradni, mert a hővízű forrásból él.

Tata-Tóváros az új rezsimtől javulást remél

Szorogva várja Tata-Tóváros lakossága, hogy a városra lidércként nehezedő Neuenstein báró távozásával lesz-e javulás? Tata-Tóvárosban az a fáma, hogy Esterházy gróf jószágkormányzójának annyira befolyása alatt állott, hogy rá tudta venni a grófot: ne vegyen részt a város hősihalott emlékoszlopának a telepítésénél. És azt sem tudják elfelejtetni a bárónak, hogy az ő előterjesztésére szántották fel és vetették be a lövészpályát, amelynek a kiépítése öt évig tartott. Pedig ott volt a leghíresebb versenystálló, amelynek loállományát ezerrháromszáza becsülték. A város kereskedői és iparosai azokból az alkalmazottakból éltek, akik a versenystállónál voltak alkalmazva.

A tatai tóvárosiak bizakodással tekintenek a jövő elé, amely megérdemelt javulásukat kell, hogy eredményezze. Benczés Tibor.

A Magyar Asphalt és a Magyar Kerámia furcsa szerepe a székesfehérvári botrányokban

— Kiküldött munkatársunktól. —

A bajai fegyelmi vizsgálat a Magyar Asphalt Rt. üzleti könyveinek átvizsgálása alkalmából is nagyon érdekes adatokat talált és állapított meg. Ezekről a megállapításokról a bajai fegyelmi tanács ítéletének indoklásában a következők állanak:

„A Magyar Asphalt Rt. üzleti könyveinek és levelezésének felülvizsgálására kiterjedő vizsgálat adatai szerint Pallós Ernő, a székesfehérvári utépítés vezető mérnöke 1926 november 25-én 55 millió koronát vett fel a cégtől elszámolás kötelezettségével, ezt az összeget Koltay vezérigazgatónak adta át. Az elszámolás hátlapjára vezetett feljegyzés szerint az 55 millió koronát a vármegye főügyésznek fizették ki szerződésdíjért illetve címén. A kifizetésről nyugta nincs.

A vármegye ebben az időben a céggel szerződéses viszonyban nem is állott.

Székesfehérvár várossal kötött szerződés szerint pedig

a város volt köteles a szerződés illetékét fizetni.

Megállapítja továbbá a bajai fegyelmi ítélet, hogy

a Magyar Asphalt Rt. könyveinek, levelezésének adatai, ha nem is perrendszert teljes bizonyítás sulyával, de a gyanu alapságával oly mértékben nehezdednek a polgármesterre, hogy önzetlen, érdeknélküli közszolgálatát megbízhatóságát erősen kétségessé teszik.

A Magyar Kerámia szerepe

A Magyar Asphalton kívül a bajai fegyelmi ítélet részletesen foglalkozik a Magyar Kerámia Gyár Rt. szerepével is. Az ítélet elsősorban azt ki fogásolja, hogy keramitburkolásra egymással tár-

sasvizonyban álló 3 cégtől kért a polgármester ajánlatot, amikor a cégek társas viszonyáról, ezek közös kérelme és a helyi körülmények folytán biztos tudomása volt. Megállapítja az ítélet, hogy Krasznér József budapesti cégnek, amelyek ajánlata a megelőző versenytárgyalás alkalmával a legelőnyösebb volt, felhívást nem is küldött. Varga Elemér mint az ítélet megállapítja, azzal védekezett, hogy a Krasznér-céget azért nem hívta fel ajánlattevőre, mert a megelőző versenytárgyaláson övadékot nem tett le, ajánlata nem volt komoly. Ez a védekezés — mondja tovább az ítélet — figyelmet sem érdemel, mert a kormányhatóság kizáró rendelete nélkül nem mellőzhette ezt a vállalkozót, aki már előnyösebb ajánlatot tett, sőt a közérdek szempontjából köteles lett volna az ajánlattevőre felhívni.

De megcáfolja az ítélet Vargának azt a védekezését is, hogy nem volt tudomása arról, hogy a 3 cég kartellben volt, mert megállapítást nyert, hogy

közös beadványukat, kérvényüket tudomásvétel végett a főügyésznek adta át.

Tudta tehát, hogy mi a kérelem tárgya, mert külföldben nem adta át a szerződés előkészítését végző főügyésznek. Megállapítja az ítélet, hogy

a közszállítási szabályrendelet ellenére a Magyar Kerámia Rt.-vel 1926 december 12-én, vagyis közvetlen 1926. évi utburkolási program befejezése előtt kötötte meg a szerződést.

A Magyar Kerámia Rt. kereseti kimutatása 1926 július 6-án érkezett a tanácshoz, ez alapon a cég kereseti követelése 538.243.000 korona. Van a cégnek egy 3.022.240.000 koronáról szóló kettes számú kereseti kimutatása is, amely 1926 július 8-án kelt levelében kérésben iktatás nélkül került az iratokhoz. E levelét megelőző napon volt tanácsülés, amikor is a tanács a cég követelését a már megrendelt anyagok beszámításával 7 millióra értékeli s a fenti szám alatt ugyancsak 3

JÓ TELKET VÁSÁROLHAT

csékely lefizetéssel ölenként 5 pengőtől 90 pengőig

A MAGYAR ÁLTALANOS INGATLANBANKNÁL

IV, Deák Ferenc-utca 17. Tel.: 818-53

Kedvező fizetési feltételek

Telkek kaphatók: Ákos-utcaiban, Budafoki-uton, Budakeszi-uton, Julia-utcaiban, Hídegyházi-uton, Somló-uton, Pasaréti-uton, Amerikai-uton, Thököly-uton, Etele-uton, Törökvezéri-uton, Pusztaszéri-uton, Fehérmégyesi-uton, Rózsa-utcon, Veregyházi-uton

milliárd koronát utalványoz. (1 dossié, 3 boríték, 1 melléklet). A fegyelmi vizsgálat az építési napló alapján megállapította, hogy

a Magyar Kerámia gyár Rt. követelése 1926 július hó 7-én csupán 629.763.000 korona volt, vagyis a tanács 2.370.240.000 koronával utalványozott többet.

A Magyar Kerámia-gyár augusztus 21-i kereseti kimutatását 544.500.000 koronáról állította ki. A fegyelmi megállapítja, hogy a cég keresetbe vehető kötelese ugyanakkor 3.258.000.000 korona volt. A tanács 1926 augusztus 25-én a Magyar Kerámia követelést 7 milliárdban állapítja meg, s közigazgatási számfejtés nélkül utalványoz további két milliárd koronát, vagyis most már

a Magyar Kerámia-gyár Rt. részére 1.742.000.000 koronával többet, mint igényelhető követelése volt. (1 dossié, 3 boríték, 2 melléklet).

A vonatkozó kereseti kimutatásokat nem iktaták és azoknak megvizsgálását, ellenőrzését sem a mérnöki hivatal, sem a számvetésig nem igazolta. Hogy az egyik kimutatás miért nem került az iktatóhivatalba, arra feleletet ad Strasser Vilmos társvállalkozónak 1926 szeptember 3-án s a Magyar Kerámia gyár Rt.-hoz intézett következő levele:

„Varga műszaki főtanácsos ur tegnap ottlétnél alkalmával sürgette már benyújtott kereseti kimutatást is és kéri, hogy azt augusztus 21-i dátummal keletve a városi tanácsnak beadni sziveskedjenek.”

E levélből kétségtelenül megállapítható, hogy a Magyar Kerámia-gyár Rt. kereseti kimutatása az utalványozás napján, vagyis augusztus 25-én még nem is volt az előadó kezében. (1 dossié, 3 boríték, 2 melléklet).

1926 szeptember havában a Magyar Kerámia-gyár Rt. 10.215.000.000 koronáról nyújt be kereseti kimutatást. A vizsgálat adatai szerint a Kerámia esedékes követelése csak 8.575.600.000 korona.

A Magyar Kerámia-gyár Rt. kereseti kimutatásának helyességét a vizsgálatbiztos megállapítani nem tudta, mert a műszaki hivatal a kereseti munkamenységét ellenőrzését nem igazolta. Megállapítja a fegyelmi ítélet, hogy

Székesfehérvár város házipénztárából 1926 december 16-án a Magyar Kerámia-gyár Rt.-nak 2.000.000.000 koronát fizetett ki és pedig a vizsgálat megállapítása szerint kérvény, kereseti kimutatás és utalvány nélkül. (1 dossié, 1 boríték 18—22. oldal).

A vizsgálat adatai szerint a Magyar Kerámia-gyár Rt. 12 cm helyett 15 cm vastag betonlapot készített, melynek négyzetméterenkénti egységárát tanács határozattal 18.000 koronában állapította meg. Ezt a határozatot a tanács 1927 október 25-én akként változtatta meg, hogy

a 18.000 koronás egységárát 20.000 koronára emelte.

A tanácsnak a megváltoztatott határozatának a tanácsülés jegyzőkönyvében nyoma nincs és ezt Varga főtanácsos írta alá. (1 dossié, 1 boríték, 37. oldal, 1 dossié, 2 boríték, 35. melléklet).

A további adatok alapján azt a súlyos megállapítást tartalmazza a bajai ítélet a Magyar Kerámia-gyár Rt.-vel szemben, hogy 1930 január hó 1-én követelése nem 50.316 pengő 75 fillér volt, mint azt a cég felszámította, hanem 106 pengő és kamattal összesen csak 35.050,24 pengő volt. Tehát az egészségkövetők sem végeztek pontos és lelkiismeretes számlást. (1 dossié, 1 boríték, 23. oldal).

A fegyelmi ítélet további részében a Magyar Kerámia és Magyar Asphalt üzleti lebonnyolításával kapcsolatban súlyos tanuvalomásokot tartalmaz, amelyekre visszatérünk.

*

Mint a múlt számunkban jeleztük, a Magyar Asphalt ellen bünyügi nyomozás is volt folyamatban. Ugyanugy természetesen a Magyar Kerámia ellen is volt bünyügi vizsgálat, amelyekkel kapcsolatban Szécsi Illést, a cég vezérigazgatóját, valamint Koltai Mátyást, az Asphalt vezérigazgatóját, mint terhelteket hallgatták ki. Március hónapban az ügyesség e cég ellen is megszüntette az eljárást, de ennek is, mint a Magyar Asphalt elleni bünyüget megszüntető határozatnak nagyon érdekes az indoklása... (R. L.)

Magyar Pál új villája

Az új parlament tagja, Magyar Pál Géza 130 ezer pengőért megvásárolta Fiala Géza miniszteri osztálytanácsos Orbánhegyi-ut 9b. alatti csodaszép villáját, amely csak egy fő-úr lakásból áll és szép park övezi. Magyar Pál augusztus elsején elfoglalja új otthonát.

A Brassói Cellulosegyár Rt.

igazgatósága mai napon megtartott ülésében elhatározta, hogy a július 25-ére összehívandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1930. évre 331.414,32 P összegű rendkívüli leírás után mutatkozó 221.372,85 P veszteség a 3.036.249,18 P-t kitevő tőkeartalék terhére számoltassék el. A tultermelés következtében a cellulosegyárban a depresszió még mindig tart, azonban a fennálló nemzetközi cellulosegyárkonvenció további kiépítése csetleg kedvező hatással lehet.

Azonnal leviszi felesleges háziasztalt lábáról, karjáról, hónaljáról a klónó illatu s ártalmatlan

MORISSON TEJ

Minden drogériában, ill. ártiszterben kapható. Főraktár: Kozmochémia Rt., Bpest, VII. Hermina ut 8/a

A Przemysli vár titkai

Egy vártüzér naplója

Ira: LÉVAI JENŐ

Copyright by „Magyar Hétfő”.

Magyar újságok repülő-utja

Már sokkal nehezebb volt a külvilággal, a hozzátartozókkal való érintkezés. Egyik súlyos oka volt ez annak, hogy a várbeli katonaság kedélyállapota a legrosszabb volt. *Hetekig, hónapokig nem kaptak híradást hazulról az emberek.* Az egyszerű vidéki, tanulmányos asszonyok nem találták meg oly könnyen a módját az értesítés adásának, mint a jobb összeköttetésekkel rendelkező „kirafutó” városi népek.

Csak a repülőgépek hoznak néha be egy-egy újságot, sokszor az aktívok által vágyva-vágyott Rendeleti Közlönyöket. A legtöbbször a közös hadseregét, s csak erélyes, ismételt könyörgésre egy-egy *hónvédség*. Az aktív tisztek legalább vigasztalta az a tudat, hogy a *háborús évek duplán számítanak*. Egyébként teljesen a szikratáviróra vagyunk utalva hírek dolgában, s természetesen egyéni levelezéseket ez nem közvetíthet. A *Tábori Újság* hivatása tetőpontján állott ekkor...

A 100. tábori Újság — mindennapi vágyvavárt szórakoztatónk — már napi 4400-as példányszámban jelenik meg. *Geöcse* Bertalan és *Molnár Kálmán* fíradhatatlanok. Időnként bejön egy-egy repülő és hoz újságokat. A legtöbbször a főhadiszállásról és Mährisch-Ostrauból az *Österreichische Morgenzeitung*. De bejön a *Pesti Hirlap*-nak az a száma, amelyben Apponyi Albert gróf a béke ellen agítál, majd az *Esti Újság*, amely igen praktikusán gyűjti a Przemyslbe szülő üzeneteket. Hónapokig közli őket, de Przemyslbe, tehát a célhoz csak *egyellenegy* szám jut be. *Nekem persze szüleim éppen abban üzennék...*

Nagy szenzáció az *Est* január 26-iki száma. Ezt valósággal *kiolvastuk*. Betű nem maradt a fehér lapra, úgy elkoptattuk. A *Komáromi Lapok*-nak egy üzenete a Przemysliekhez is bejut. A *Magyarország*-nak az a száma is bejött, amelyben *Klotild* főhercegnőről van egy nagyobb cikk...

Az első repülőposta

Haza is lehet írni. Van repülő- és van ballonposta. A repülőpostán hártavékony lapokat lehet alapos cenzura után írni. Venni kell ezeket a lapokat, jótékony célra menne az árak, de bizony a *legénység alig győzi a pénzzel...*

— *Inkább kenyeret vennék* — mondja nem egy elkeseredett baka.

Igy azután jobbra a tisztek frekventálják ezt a módszert s miután korlátozva van a heti küldési lehetőség: egymástól, sőt sokan a legénységtől veszik át a repülőlevelezőlapokat.

A ballonposta már egy kicsit *Przemysli humbug* volt. Aggódo családapák megnyugtatóra kitalálva és a repülőkereskedésére. Ennek feltalálója lég-hajósosztagunk parancsnoka, *Grebenics Károly* százados volt. Miután a repülőgépek igen ritkán indultak és csak kis mennyiségeket vihettek, felesztettek kisebb ballonokat, a *kedvező szélre bízva, hogy majd csak elviszi valamerre, talán hazafelé is őket.* Nem tudok arról, hogy egy is megérkezett volna. A legtöbbet lelőtték az oroszok, vagy leszállott oly területen, ahol az oroszok kezébe került. *De azért csak rendületlenül irtuk a ballon- és repülőlapokat...*

A repülőlapok *Fliogerpost 1915* felirással és bélyegzéssel ellátott különböző színű hártavékony levelezőlapok voltak, amelyek darabját 50 filléért vagy bocsátották a csapatok rendelkezésére, hogy minden tiszti 1 és minden 5 legény irhatott 1—1 darabot. Január 6—16-ig elkelt így 30.000 német és ugyanannyi magyar levelezőlap. A 30.000 korona egy része a re-

pülőök családjainak, a másik része jótékony célra juttatott. Természetesen erősen cencurázva mentek ki ezek a lapok s meg is érkeztek haza.

A kis, szabad légömbökkel küldött lapok ára ugyanaz volt. A hozzákötött csomag borítékján 10 koronát ígértek a becsületes megtalálónak, aki eljuttatja a csomagot a hatóságokhoz.

Még egy alkalommal ismételték meg valamivel később a repülőposta akciót. Akkor már magyar felirású lapokat is nyomtattak: *«Przemysli repülőposta 1915»* bélyegzéssel...

Alexis levele Alexandrához

De nemcsak nekünk nem volt szerencsénk postánkkal, néha az oroszok is megjárták... Így január utolsó napjaiban egy vutkítól alaposan elázott postakocsis, akinek a 324. orosz gyalogezred postáját kellett volna Huvnikiből, Mocsiskára szállítani, két orosz katoná-kíséréjével együtt előőrösünkre hajtott. Onnan szepen beirányították a városba. Az egész vár e leveleken — amelyeket a *Tábori Újság* le is közölt — mulatott. A katonák leplezetlenül írják le panaszait és keserveiket. Nagy vigasztalásul szolgált, hogy olvastuk: *«Ist sem gyöngy a baka élete, s láttuk, mily mértékben respektálják az oroszok Przemysli várát és annak őrségét. Szegény muszkák azután várhatták e leveleikre a választ.*

A posta elfogását örökíti meg *Gyóni Géza* ez alkalomból írt szép költeményében: *«Alexis levele Alexandrához».*

Pénzt is lehetett hazaküldeni. Így segít ugyanis magán a vár-intendatura. Volt ugyan sok pénzük, de mégis *hetenkint* zsoldot fizetni 120.000 legénységbeli és altiszti katonának, s havonta a gázsikat 3000 tisztnek, *hamar felemésztették volna az államkasszát.* Ugy oldották meg a kérdést, hogy felajánlották: *lehet pénzt hazaküldeni.* A repülőök elviszik a konsignációt a haza-utalt pénzekről, s otthon kifizetik azt a címzettnek. Ezt tisztességesen végre is hajtották. Így azután megmaradt a pénz a várban: *visszakerült a kasszába, lehetett előlről fizetni...* Intelligens megoldás...

Hogy a jótékonyt is szolgálják, sorsjátékot rendez a várparancsnokság. Egy sorsjegy ára 1 korona. A jótékony cél érdekében egyébként a *Tábori Újság* járt elől. Itt egy *Sztankó Zoltán* nevű 10. népfelkelő ezredbeli őrmester vetette fel az ötletet, s a vár átadásáig 54.000 korona gyűlt egybe a vár védelmében hősi halált halt bajtársak özvegyei és árvái számára. A várparancsnokság azután külön gyűjtést is rendezett, amelynek eredménye 62.000 korona volt. Erre a célra ment a sorsjáték is, amelyet a várparancsnokság engedélyezett. Kibocsátott 100.000 darab sorsjegyet. Lett volna 1688 pénzneremény, összesen 30.000 korona értékben. A sorshuzás napján: 1915 március 21-én délután 2 órakor azonban másval volt elfoglalva a várparancsnokság: *a vár felrobantásával,* s így a huzás elmaradt. A kis zöldszínű sorsjegyeket máig őrzük szomorú emlékként...

Művészek a városban

A város látszólagos békés, nyugodt életéhez hozzátartozott a képzőművészetek, iparművészetek kifejlődése is. A katonák éhségükben már a várvonalban is hozzáálltak a munkához és srappellhüvelyekből, gyujtókából, lövedékekből gyártották a virágvázakait, gyűrűket, tintartókat, hamu-, szivartartókat, levélnehezékeket s az egyéb ismertté vált hadi emlékeket. Még inkább igyekeztek pénzhez jutni azok, akik a városban, műhelyekben voltak alkalmazva. Valóság-

gal iparművészeti kolóniák alakultak.

Nevezetessé vált és megérdemli elsősorban a fel- említést az a nagyarányú szobrászteremtés, amely- lyet egy munkásosztágbeli magyar hadnagy, *Sződy Szilárd*, a neves szobrász fejtett ki. *Sződy* a háboru előtt már ismert volt. A főváros egyik polgári iskolájában, a Német-utcában rendezte az első egyike- ként a szobrász- és szőlő-tanfolyamokat, s amikor mint munkáscsoportparancsnok a várba került, ott is már az első ostrom idején, Kruhel-Maliban egy kis kocsmában műhelyt rendezett be magának. A vár felszabadítása után elkészítette azokat a plaketteket, amelyek egy tervezett emlékművet díszítettek volna. Később a városba jutott, ott egy autójavitó műhely- ben szával készített díszfárgyakat, bronzöntvénye- ket, s elkészült a vezetőségi felfolytatására a *«Przemysli emlékérem»*-nel, majd később szobor- és síremléke- ket tervezett. Bronzkészítményeit előlta, de az oro- szoknak elárulták helyüket, s így kezükbe kerültek azok, gipszmodelljeit azonban megmentették a Przemyslt visszafoglaló csapataink, s fényképalbuma, amely összes nevezetes plakettjeit ábrázolja, előttünk fekszik...

A szobrászati- és alumínium-, bronz-, öntő-mun- kákon kívül a fadaragók és borostyánfaragók vezér- kedtek.

Kusmanek Győrben mosott fehéreneműi...

Amint látható, mindenre igyekezett gondolni a vár vezetősége. Így Hutter papirkereskedőnél 20 filléért magyar naptár jelent meg, amely azonban hi- bás volt, mert Hamvazószerdát február 25-re, csü- törtökre, Nagycsütörtöket a husvét vasárnapját kö- vető Nagypéntekre, Nagypénteket pedig Nagyszom- batra jelezte.

Hogy nem mindenki járt elől jó példával a ve- zetők között, az természetes. *Emberekről van szó.* Nagy visszatetszést keltett például egy *négyes- fogat* gyakori megjelenése, amelyben egy ismert tá- bornok hajtott végig Przemysl utcáin, alaposan ki- festett barátnője oldalán... *A legnagyobb nyomor és éhség idejében...*

Az is baj volt, — ami pedig érthető, — hogy egyes repülőtisztok kedveskedni óhajtván a vár ve- zetőinek, valahányszor fontos hadseregőparancsnoki hírekkel a várba jöttek, csomagokat, leveleket hoz- tak magukkal Kusmanek tábornok és szűkebb kör- nyezete számára. Természetes, hogy nem hozhatták a vár 130.000 tagjának külön-külön csomagot, köny- nyebb volt Kusmanek tábornok számára kedveskedni valamivel. *Józanul mérlegelve ma czen nem akadhat fenn senki.* Akkor, abban az elkeseredett hangulat- ban másképpen látták a katonák a helyzetet, s így tanujta voltam egyszer egy ilyen beszélgetésnek is:

— *Hallottad, nincs gyógyszer a kórházban?*

— *Hozhatnának a repülőök...*

— *Különösen chinin van fogytán...*

— *Rádiózni kell és hozhatnának Krakkóból a fligereket.*

— *Dehogy hoznak. Kusmanek fehéreneműjét csak Győrben mosatja, s azt kell behozni nekik. Nem fér el a gyógyszer ezért a gépen...*

Természetes ez nem így történt. Ártatlan csoma- gocskákból, családi megemlékezésekből, amelyekkel a várparancsnok Győrről élő felesége gondolt férjére, ilyen csuf és kellemetlen pletykák és megjegyzések születtek...

Sokszor, nagyon, jobban kellett volna a vezetők- nek vigyázni magukra, életmódjukra...

(Folytatjuk.)

Háry Jánosok hazudozásai egy napilapban Przemyslről

A várt módon nagy érdeklődés kísérte azt a bejelentésünket, hogy a *Przemysli várról szóló* sorozatos közlésünk rövidesen *könyvalakban* is megjelenik. A bajtársak egész tömege küldte be pontos címét, ezredtársai és községbeli bajtársai címével együtt és igen sokan küldtek be közelebbi adatokat Przemyslben vívott harcaikról, hadifog- ságbeli élményeikről. Ezek az adatok érthető módon hitelesek, megbízhatók és semmiesetre sem olyan nevelésesegek mint például az, amit épp a közeli napokban az egyik reggeli újságban olvas- tunk.

Ebben a napilapban egy „*hősi halott*” élve való visszaérkezéséről közölték nagy cikket, amelyben elmondják, hogy a kiskánizsai *Szabó Mihály* Przemysl poklától, a tomszki fogolytáborig és a kínai sóbányáig mi minden ment keresztül, míg egyszer újból hazaérkezett.

Csodálatos, hogy Háry János óta még mindig mennyi Háry János ülteti fel az embereket, de éppoly csodálatos, hogy komoly napilapnál senki

sem akad, aki kellő értékére tudná leszállítani egy messziről jött ember hazudozásait. Merthogy többet ne mondjunk, a „Przemysli hős” a követ- kezőket meséli:

„*Még béka meg egeret is ettünk. Lestük a patkányokat az árokban, megfogtuk és meg- ettük... Volt idő, amikor egy nagyobb patkányon az éhes emberek összemaradtak...*”

Majd így folytatja:

„*Amikor feladták a várat, harmadmagával Hor- vath Gyula kúrtóst vezényelték ki, hogy nyissák ki az erőd nagykapuját. Csikorogtak a kereke- ken a nehéz láncok, recsegett az emelő, nyilott lassan a sok ostromot kiállt kapu.*”

(Akárcsak a török háborúk idején, így képzelik el e reggeli napilapnál.)

„*Az orosz hadállások mögül ágyuk ugattak. Egyszer csak Horvath Gyula kezéből kiesett az emelő. Srapnel robbant a várkapu felett és há- rom szilánk mérges vijjogással furta magát Hor-*

vath kúrtós fejébe, egy golyó meg a mellkasát lu- kasztotta át.”

Végül elmondja a cikk, hogy sebesülten, vérbe- fagyva vitték az oroszok egyenesen Tomszkba, tehát *néhányezer kilométerre Przemysltől*. „*Kör- házba semmi körülmények között nem akarták szállítani.*” (Ejnye, ejnye!)

Nem akarjuk tovább részletezni ezt

a város csodabogarát,

amin most a főváros és az ország minden had- viselt katonája mulat.

Furcsa, hogy még ma is lehet ilyen *dajka- mesékkel* előállani Przemyslről, annak „*csikorgó kapujáról*”, amikor minden intelligens ember tudja, hogy

ott nem volt semmiféle várkapu, az egy vár- öv volt, amelynek középpontja a város és 8—10 kilométeres sugárral megépített távol- ságban voltak a homokerődök, a betonerö- dök. A homokerődök nem volt kapuja, a betonerödöket pedig felrobbantották és schol sem kellett az oroszoknak kaput nyitni eme- lövel vagy láncos golyópisokkal.

Mindez épp olyan fantázia, mint a „*kínai sóbá- nyák, és a patkányok meg egerék...*”

A *Magyar Hétfő* hónapok óta arra törekszik, hogy Przemysl szörnyű harcait az igazságnak, a történelmi igazságnak megfelelően tárja fel a nagyközönségnek és a hadviselteknek.

Ennek a komoly munkának támogatására kér- jük fel továbbra is bajtársainkat, akik Przemysl- ben voltak és címüket, adataikat szerkesztősé- günkkel még nem közölték, hogy *hívják fel a többiek figyelmét is erre az igazságnak megfelelő és minden Háry Jánoskodástól ment cikksoroza- tunkra és annak kiegyesítésére élményeik leír- sát sürgősen küldjék be, hogy könyvünk függe- lékeképpen a bajtársak névjegyzékét leközlhes- sük az ott küzdöttek nevének és emlékének meg- örökítőse céljából.* Felhívunk tehát mindenkit, hogy címét adatait a függelék részére sürgősen küldje be, nehogy abból kimaradjon...

Közleményeink folytatása: a „*Przemysliek a hadifogságban*” című sorozatunk lesz.

Megjelenik minden hétfőn hajnalban.

Előfizetési ár: 2.60 pengő ½ évre, 5 pengő 1 évre.

A szerkesztésért és kiadásért felel:

Dr. BÁLINT MÓZES.